

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о накнадама за коришћење јавних добара садржан је у члану 97. тачка 15. Устава Републике Србије („Службени гласник РС”, број 98/06), којим се, између осталог, утврђује да Република Србија уређује и обезбеђује финансирање остваривања права и дужности Републике Србије.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

• *Проблеми које би Закон требало да реши, односно циљеви који се Законом постижу*

Основни разлози због којих се предлаже доношење Закона о накнадама за коришћење јавних добара огледају се у потреби унапређења транспарентности система јавних прихода, обезбеђења предвидивости трошкова пословања привреди и оптималног коришћења јавних добара.

Према постојећој нормативи, накнаде за коришћење јавних добара предмет су уређивања 19 посебних закона (нпр. Закона о пољопривредном земљишту, Закона о шумама, Закона о дивљачи и ловству, Закона о водама, Закона о заштити животне средине, Закона о одрживом коришћењу рибљег фонда, Закона о заштити природе, Закона о амбалажи и амбалажном отпаду, Закона о управљању отпадом, Закона о јавним путевима, Закона о пловидби и лукама на унутрашњим водама, Закона о рударству и геолошким истраживањима, Закона о бањама и др.), као и преко 90 подзаконских аката (уредаба, правилника, одлука) којима се ближе уређују начин утврђивања и плаћања накнада као и висина накнада. Такво стање, проузроковало је потребу да се накнаде за коришћење јавних добара уреде једним законом, ради унапређења транспарентности јавних прихода. Наиме, имајући у виду да се накнаде плаћају за непосредно коришћење одређеног јавног добра и по својој природи, представљају непореске приходе, неопходно је успоставити јасна правила у систему јавних прихода. Тиме се даје допринос правној сигурности и уједно обезбеђује транспарентност у вођењу фискалне политике.

Циљеви који се постижу доношењем овог закона су:

- Увођење накнада само једним законом;
- Унапређење транспарентности;
- Предвидивост трошкова пословања привредних субјеката;
- Рационално коришћење јавних добара.

Овим законом се на једном месту обједињавају све накнаде које се плаћају за коришћење природних богатстава, добара од општег интереса и добара у општој употреби. Приликом одређења појма јавног добра пошло се од Закона о јавној својини („Службени гласник РС”, бр. 72/11, 83/13 и 105/14) којим су као предмет јавне својине прописани: природна богатства (воде, водотоци и њихови извори, минерални ресурси, ресурси подземних вода, геотермални и други геолошки ресурси и резерве минералних сировина, и друга добра која су посебним законом одређена као природна богатства, у својини Републике Србије); добра од општег интереса (ствари које су законом одређене као добра од општег интереса - пољопривредно земљиште, шуме и шумско земљиште, водно земљиште, водни објекти, заштићена природна добра, културна добра и др.), и добра у општој употреби у јавној својини (ствари које су због своје природе намењене коришћењу свих и које су као такве одређене законом - јавни путеви, јавне пруге,

мостови и тунели на јавном путу, прузи или улици, улице, тргови, јавни паркови, гранични прелази и др).

С тим у вези, предложеним законским решењем врши се груписање накнада, према врсти јавног добра које се користи у 15 група, и то: накнаде за геолошка истраживања; накнада за коришћење ресурса и резерви минералних сировина; накнада за коришћење енергије и енергената, накнада за промену намене пољопривредног земљишта; накнаде за промену намене и коришћење шума и шумског земљишта; накнада за коришћење ловостајем заштићених врста дивљачи; накнаде за воде; накнаде за заштиту животне средине; накнаде за пловидбу и коришћење лука, пристаништа и објеката безбедности пловидбе на државном водном путу; накнаде за коришћење јавних путева; накнаде за коришћење јавне железничке инфраструктуре, накнаде за коришћење јавне површине, накнада за коришћење природног лековитог фактора, накнада за коришћење туристичког простора и накнаде за електронске комуникације.

Предложеним одредбама овог закона прецизирају се појмови накнаде за коришћење јавних добара (јавни приход који се наплаћује за коришћење одређеног јавног добара), обвезника плаћања накнаде (правно лице, предузетник или физичко лице), коришћење јавног добра (непосредно коришћење јавног добра на основу закона или уговора или вршење непосредног утицаја на расположивост, квалитет или неку другу особину јавног добра чињењем или нечињењем), основица (јединица мере, вредност добра које се користи или приход који се остварује), висина накнаде (новчани износ за коришћење јавног добра).

Уређењем накнада једним законом, постиже се транспарентност, а утврђивањем висине накнада законом постиже се предвидивост трошкова пословања по том основу привреди.

Накнаде за коришћење јавних добара представљају средство за регулисање екстерних ефеката који настају ако се неко јавно добро користи бесплатно (претерана употреба и пребрзо испцрпљивање, нарушавање, односно загађење животне средине и слично).

Најзначајније новине које се уводе овим законом су:

1. Све накнаде за коришћење јавних добара прописују се једним законом;
2. Укида се накнада за биогорива, имајући у виду да иста представља извор финансирања за постепено повећање удела биогорива у сектору саобраћаја у складу са прописом донетим на основу тог закона, односно не представља новчани износ за коришћење јавног добра;
3. Укида се накнада за обавезне резерве природног гаса која је прописана Законом о енергетици ("Службени гласни РС", број 145/14) имајући у виду да иста представља извор за финансирање изградње и одржавања складишта природног гаса, односно не представља новчани износ за коришћење јавног добра;
4. Укида се накнада за прекомерно коришћење јавног пута, његовог дела или путног објекта која је прописана Законом о путевима („Сл. гласник РС” бр. 43/18) који се примењује од 8. јуна 2018. године, имајући у виду да се за прекорачење дозвољене масе возила, прекорачење дозвољене димензије и прекорачење осовинског оптерећења плаћа накнада за ванредни превоз;
5. Укида се накнада за коришћење комерцијалних објеката којима је омогућен приступ са јавног пута, која је прописана чланом 20. тачка 8) Закона о путевима ("Службени гласни РС", број 41/18), имајући у виду да се за приступ и изградњу комерцијалних објеката плаћа накнада за коришћење делова путног земљишта јавног пута и другог земљишта које користи управљач јавног пута;
6. У оквиру накнаде за заштиту и унапређивање животне средине брисано је утврђивање те накнаде по основу права својине на непокретности, односно закупа, или коришћења непокретности која се тренутно утврђује према површини стамбеног, односно пословног простора, односно земљишта за обављање делатности;

7. Уводи се накнада за унапређење енергетске ефикасности ради омогућавања извршења међународних обавеза у вези остваривања циљева прописаних законом којим се уређује ефикасно коришћење енергије;

8. Стварају се услови за примену накнаде за коришћење ресурса и резерви минералних сировина за угљендиоксид, издвајањем истог из групе угљоводоника у течном и гасовитом стању и прописивањем посебне висине накнаде. Такође, предложено је да се висина накнаде за све металичне и неметаличне сировине које су подвргнуте било којем поступку прераде (пиро, хидро или електрометалуршке) утврди у % од нето прихода (према постојећем законском решењу висина накнаде је утврђена у % од нето прихода само за металичне сировине подвргнуте пиро поступку прераде);

9. Прописује се висина накнаде за природни лековити фактор, ближе се уређују начин утврђивања и плаћања предметне накнаде која је прописана у члану 13. Закона о бањама ("Службени гласни РС", број 80/92) чиме се стварају услови за примену те накнаде, коју су тренутно наплаћивале само поједине јединице локалне самоуправе без јасно утврђених критеријума;

10. Проширен је обухват плаћања накнаде за промену намене пољопривредног земљишта на целокупно пољопривредно земљиште (према постојећем законском решењу предмет плаћања је обрадиво пољопривредно земљиште). Поред тога измењена је основица за обрачун накнаде, тако да је предложено да иста уместо тржишне вредности пољопривредног земљишта буде једнака основици за утврђивање пореза на имовину за то земљиште чиме се постиже ефикасније утврђивање ове накнаде и уједно растерећење надлежног органа који у складу са тренутним законским решењем утврђује тржишну вредност земљишта.

11. Смањује се висина накнаде за промену намене шума и шумског земљишта са десетоструке на петоструку вредност основице, односно врши усклађивање са законом којим се уређује планирање и изградња а којим је прописано ослобођење од ове накнаде када се промена намене шума и шумског земљишта врши ради изградње објеката од значаја за Републику Србију, као и за изградњу објеката јавне намене у складу са програмом уређивања грађевинског земљишта када је обвезник плаћања Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, као и јавна предузећа чији су оснивачи Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе;

12. Прецизирана је основица за накнаду за коришћење дрвета и изједначена стопа за сопственика и корисника шуме на 3% (претходно је за сопственике стопа била 5%);

13. Прецизирана је основица и поједностављен начин обрачуна накнаде за одводњавање;

14. Из накнаде за коришћење шума и шумског земљишта издвојена је посебно накнада за коришћење шумског земљишта у државној својини у шумске намене, прецизиран је основ за плаћање наведене накнаде, обвезник, основица, прописана висина накнаде за сваки основ коришћења. Наиме, досадашња пракса је показала да постоји незадовољство правних лица из области телекомуникација, инфраструктуре, геолошких истраживања и сл, због висине накнаде коју су плаћали корисницима државних шума по основу уговора о закупу шумског земљишта и нејасних критеријума на основу којих је одређен износ, услед чега је предложено да се пропишу износи накнада засновани на реалној калкулацији;

15. За плаћање накнаде за коришћење ловостајем заштићених врста дивљачи изједначена је висина накнаде за сва ловишта (према постојећем законском решењу за посебна ловишта плаћало се 10% од вредности планираног одстрела ловостајем заштићених врста дивљачи, а за општа ловишта 5%).

16. Накнада за коришћење земљишног појаса јавног пута и накнада за коришћење другог земљишта које користи управљач јавног пута спојене су у једну накнаду за

коришћење делова земљишног појаса јавног пута и другог земљишта које користи управљач јавног пута.

17. У оквиру накнаде за коришћење вода уређено је да обвезници накнаде за коришћење природног лековитог фактора не плаћају накнаду за коришћење термалних вода. Такође, уређено је да обвезници накнаде за коришћење туристичког простора не плаћају накнаду за коришћење заштићеног подручја, односно накнаду за коришћење јавне површине. Утврђено је и да обвезници накнаде за пловидбу и коришћење објеката безбедности пловидбе не плаћају накнаду за коришћење водних објеката и водних система. Наведеним изменама доприноси се нормативном побољшању, односно отклања се могућност наплате накнада више пута по истом основу.

- *Разматране могућности да се проблеми реше и без доношења Закона*

Имајући у виду да су предложена решења законска материја, уређивањем накнада за коришћење јавних добара законом, даје се допринос правној сигурности, обезбеђује предвидивост трошкова пословања привреди и унапређује транспарентност у његовој примени.

- *Зашто је доношење Закона најбољи начин за решавање проблема*

Доношење закона је најбољи начин за решавање проблема, из разлога што се ради о материји, коју је могуће уредити законом којим ће бити уређена нова и постојећа решења.

Поред тога, уређивањем материје накнада за коришћење јавних добара законом даје се допринос правној сигурности и уједно обезбеђује транспарентност у вођењу фискалне политике. Наиме, закон је општи правни акт који се објављује и који ствара једнака права и обавезе за све субјекте који се нађу у истој ситуацији, чиме се постиже транспарентност у његовој примени, а обвезници плаћања накнаде, као и буџет, могу једноставно и предвидиво да утврде колики износи накнаде се обрачунавају и плаћају за поједине намене.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Уз чл. 1.-3.

Овим одредбама дефинише се предмет уређивања овог закона, најважнији појмови који су употребљени у тексту закона ради њихове правилне и једнообразне примене, као и да се накнаде за коришћење јавних добара могу уводити само овим законом.

Уз члан 4.

Овим чланом предлажу се врсте накнада, према врсти јавних добара која се користе и то: накнаде за геолошка истраживања; накнада за коришћење ресурса и резерви минералних сировина; накнаде за коришћење енергије и енергената; накнада за промену намене пољопривредног земљишта; накнаде за промену намене и коришћење шума и шумског земљишта; накнада за коришћење ловостајем заштићених врста дивљачи; накнаде за воде; накнаде за заштиту животне средине; накнаде за пловидбу и коришћење лука, пристаништа и објеката безбедности пловидбе на државном водном путу; накнаде за коришћење јавних путева; накнада за коришћење јавне железничке инфраструктуре; накнаде за коришћење јавне површине; накнада за коришћење

природног лековитог фактора; накнаде за коришћење туристичког простора, накнаде за електронске комуникације.

Уз члан 5.

Овом одредбом дефинишу се врсте накнада за геолошка истраживања, и то: накнада за коришћење података и документације геолошких истраживања, накнада за примењена геолошка истраживања и накнада за задржавање истражног простора.

Уз чл. 6.-10.

Овим одредбама уређују се накнаде за коришћење података и документације геолошких истраживања. Дефинише се да је обвезник предметне накнаде корисник података и документације геолошких истраживања. Одредбама члана 7. уређује се основица предметне накнаде коју чини валоризована вредност изведених истраживања на одређеном истражном простору, као и дефиниција валоризоване вредности.

Одредбама члана 8. предлаже се висина накнаде у износу 5% вредности основице. Изузетно, за коришћење података и документације за истраживања изведена пре 24. јануара 1994. године и за коришћење података и документације основних геолошких истраживања за коју не постоји спецификација изведених истраживања по врсти и обиму, као и у случају да није исказана вредност изведених геолошких истраживања, висина накнаде утврђена је у Прилогу 1. Табела 1. овог закона у износу од 5% просечне вредности израде појединачних елабората, годишњих извештаја, студија и експертиза у периоду од 10 година (од 2005-2015).

Одредбама члана 9. уређено је да обавезу плаћања предметне накнаде утврђује решењем министарство у чијој су надлежности послови геолошких истраживања, изузев за геолошку документацију која се састоји од штампаних, векторизованих, скенираних и геореференцираних геолошких карата са тумачем за коју накнаду утврђује и плаћа обвезник у моменту подношења захтева за коришћење предметне геолошке документације.

Предлаже се да се од плаћања предметне накнаде ослободе органи, организације и институције Републике Србије, Аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, установе основане од стране Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, као и цркве.

Уз чл. 11.-18.

Овим одредбама уређују се накнада за примењена геолошка истраживања и за задржавање права на истражни простор. Дефинише се као обвезник предметних накнада лице коме је надлежни орган одобрио извођење геолошких истраживања минералних и других геолошких ресурса, односно лице коме је надлежни орган одобрио задржавање права на истражни простор, у складу са законом којим се уређују рударство и геолошка истраживања. Уређује се да основицу за утврђивање предметних накнада чини квадратни километар истражног простора, а висина накнада предложена је у Прилогу 1. Табела 2. овог закона. Поред тога, предлаже се да обавезу плаћања ових накнада обвезник утврђује сам, и исту плаћа једном годишње за период од годину дана, и то најкасније у року од 15 дана од дана достављања решења о одобрењу за вршење примењених геолошких истраживања, односно у року од 15 дана од дана достављања решења о задржавању права на истражни простор. У ситуацији када је период краћи од календарске године, накнада се плаћа сразмерно периоду коришћења, односно сразмерно периоду за који је одобрено задржавање права на истражни простор.

Уз члан 19.

Предаже се да средства остварена од накнаде за коришћење података и документације геолошких истраживања, накнаде за примењена геолошка истраживања и

накнаде за задржавање права на истражни простор припадају буџету Републике Србије, тј. припадност прихода је иста као и у садашњем законском решењу.

Уз чл. 20. – 26.

Дефинише се основ плаћања накнаде за коришћење ресурса и резерви минералних сировина, и то за: коришћење свих врста угља и уљних шкриљаца; коришћење угљоводоника у течном и гасовитом стању (нафта и гас) и осталих природних гасова; коришћење радиоактивних сировина; коришћење свих металичних сировина; коришћење техногених сировина које су резултат експлоатације и прераде минералних сировина; коришћење неметаличних сировина; свих врста соли и соних вода, подземних вода из којих се добијају корисне минералне сировине, као и подземне воде везане за рударску технологију и гасове који се са њима јављају и коришћење угљендиоксида.

Уређује се да је обвезник накнаде за коришћење ресурса и резерви минералних сировина носилац експлоатације коме је одобрено извођење рударских радова у складу са законом којим се уређује рударство. Поред тога, уређује се да је основица приход који носилац експлоатације остварује од искоришћених или продатих минералних сировина, одређен на основу прихода оствареног од продаје непрерађене минералне сировине или прихода оствареног од продаје технолошки прерађене минералне сировине; за коришћење угљоводоника у течном и гасовитом стању (нафта и гас) и природне гасове основицу чини приход који обвезник накнаде остварује од продатих непрерађених минералних сировина, односно вредност минералних сировина уколико су утрошене за потребе делатности обвезника, вреднованих у складу са трошковима насталим за њихову производњу према прихваћеним међународним рачуноводственим стандардима, количина ископане неметаличне сировине за добијање грађевинског материјала и магнезита, искоришћени угљендиоксид изражен у 1000 m³.

Одредбама члана 23. уређује се висина накнаде у процентуалном износу од прихода (од 1% до 7%) у зависности од минералне сировине, односно у процентуалном износу од нето прихода за металичне и неметаличне сировине ако се врши даља прерада (пиро, хидро или металуршки поступак). За неметаличне минералне сировине за добијање грађевинских материјала и за магнезит по тони ископане минералне сировине висина се предлаже у Прилогу 1. Табела 3. овог закона, а за угљендиоксид у Табели 4 овог закона.

Поред тога, предлаже се да се за коришћење минералних сировина накнада утврђује за све компоненте минералне сировине које се користе или продају, као и да обавезу плаћања утврђује сам обвезник за тромесечни, односно годишњи период на прописаном обрасцу, почев од периода у коме је добијено одобрење за извођење рударских радова. Плаћање се врши у року од 15 дана по истеку тромесечја, а коначна годишња обавеза накнаде за претходну годину плаћа се најкасније последњег дана у фебруару текуће године, а више плаћени износ се користи за плаћање утврђене накнаде за наредни тромесечни период. Ослобођење од плаћања накнаде предлаже се за узорке ресурса и резерви минералних сировина који се користе за техничко-технолошка испитивања у индустријским условима.

Одредбама члана 26. уређује се да остварена средства у висини од 60% припадају буџету Републике Србије, а у висини од 40% буџету јединице локалне самоуправе на чијој територији се врши експлоатација минералних сировина. У ситуацији када се експлоатација минералних сировина врши на територији аутономне покрајине, остварена средства од предметне накнаде у висини од 50% припадају буџету Републике Србије, у висини од 40% буџету јединице локалне самоуправе на чијој се територији врши експлоатација, а у висини од 10% буџету аутономне покрајине.

Уз члан 27.

Дефинишу се врсте накнада за коришћење енергије и енергената, и то: накнада за формирање и одржавање обавезних резерви нафте и деривата нафте и накнада за унапређење енергетске ефикасности.

Уз члан 28.

Уређује се да обвезник предметних накнада министарству надлежном за послове енергетике подноси пријаву за евиденцију, у року од 30 дана од дана добијања лиценце за обављање енергетске делатности, на основу које се додељује одговарајући евиденциони број. Уколико обвезник не поднесе пријаву за евиденцију, надлежно министарство ће доделити евиденциони број по службеној дужности. Такође, обвезници који поседују лиценцу за обављање енергетске делатности, а који нису евидентирани дужни су да поднесу пријаву за евиденцију у року од 30 дана од дана ступања на снагу подзаконског акта.

Уз чл. 29.-35.

Одредбама чл.29.-35. дефинише се накнада за накнада за формирање и одржавање обавезних резерви нафте и деривата нафте, обвезник, основица, висина накнада, начин утврђивања и плаћања предметне накнаде као и ослобођење од плаћања.

Обвезник предметне накнаде је енергетски субјект који обавља енергетску делатност производње деривата нафте и енергетску делатност трговине нафтом, дериватима нафте, биогоривима и компримованим природним гасом, и има лиценцу за обављање тих делатности. Висина предметних накнада је предложена у Прилогу 2. Табела 1. овог закона.

Обавезу плаћања накнаде за формирање и одржавање резерви нафте и деривата нафте врши обвезник приликом стављања у промет безоловног моторног бензина, авионског бензина, гасног уља, течног нафтног гаса, млазних горива и уља за ложење, који су произведени у Републици Србији односно који су увезени у Републику Србију и/или приликом отпреме горива намењеног снабдевању ваздухоплова на међународним линијама на дан отпреме горива из царинског складишта или на дан спровођења поступка извозног царинења.

Стављањем у промет сматра се: свако отпремање безоловног моторног бензина и гасног уља који се користе као гориво за моторе са унутрашњим сагоревањем из производног погона од стране произвођача ових производа, осим отпремања ових производа из производног погона у царинско складиште за које је надлежни орган дао акцизну дозволу, утоварено у складу са прописом којим се уређују општа правила и поступци који се примењују на робу која се уноси и износи из царинског подручја Републике Србије; свако отпремање из акцизног складишта, осим отпремања у сопствено друго акцизно складиште, односно у царинско складиште за које је надлежни орган дао акцизну дозволу, утоварено у складу са царинским прописима; мањак производа у акцизном складишту, осим мањка који се може правдати вишом силом; расход у акцизном складишту, изнад количине које утврђује Влада.

Такође, предлаже се да се утврђена обавеза накнаде за коришћење и одржавање обавезних резерви нафте и деривата нафте плаћа најкасније последњег дана у месецу за износ накнаде обрачунат за период од 1. до 15. дана у месецу, а најкасније до 15. у текућем месецу за износ накнаде обрачунат за период од 16. до краја претходног месеца. Утврђена обавеза при увозу плаћа се у складу са прописима којима се уређује наплата увозних дажбина.

Поред тога, уређено је да се ослобађа плаћања енергетски субјект који има лиценцу за обављање енергетске делатности производње деривата нафте: за промет деривата нафте који се врши са територије Републике Србије ван територије АП Косово и Метохија на територију АПКМ, за време важења Резолуције Савета безбедности

Организације Уједињених нација број 1244, као и за деривате нафте који ће бити употребљени у даљем процесу производње, о чему је енергетски субјект дужан да достави доказ надлежном царинском органу.

Уз чл. 36.-42.

Уређује се да је обвезник накнаде за унапређење енергетске ефикасности енергетски субјект који обавља енергетске делатности снабдевања електричном енергијом, снабдевања природним гасом и јавног снабдевања природним гасом, односно енергетски субјект који обавља енергетску делатност производње деривата нафте и трговине нафтом, дериватима нафте, биогоривима и компримованим природним гасом и има лиценцу за обављање тих делатности у складу са законом којим се уређује енергетика. Основица накнаде је испоручена количина енергије и енергената а висина предметних накнада је предложена у Прилогу 2. Табела 2. овог закона. Обавезу плаћања накнаде за унапређење енергетске ефикасности за испоручену енергију и/или енергенте крајњем купцу/потрошачу врши обвезник накнаде приликом испостављања рачуна за испоручену енергију и/или енергенте крајњем купцу/потрошачу. Утврђена накнада за унапређење енергетске ефикасности плаћа се најкасније последњег дана у месецу за претходни месец, а при увозу деривата нафте плаћа се у складу са прописима којима се уређује наплата увозних дажбина. Такође, дефинисано је да се основица за утврђивање износа накнаде умањује за количину електричне енергије, откупљену по подстицајној цени од произвођача који имају статус повлашћеног произвођача електричне енергије, у складу са прописима из области енергетике.

Уређује се да средства остварена од предметних накнада припадају буџету Републике Србије.

Уз чл. 43.-48.

Овим одредбама уређује се накнада за промену намене пољопривредног земљишта. Обвезник накнаде је лице које подноси захтев за промену намене, односно лице које је извршило промену намене без претходно поднетог захтева и плаћања накнаде.

Уређује се да је основица предметне накнаде једнака основици за порез на имовину на то земљиште у години која претходи години за коју се мења намена земљишта, а у ситуацији када за конкретно земљиште није утврђена основица пореза на имовину основица се утврђује на основу просечне цене квадратног метра пољопривредног земљишта у одговарајућој, односно граничној зони, одређене актом јединице локалне самоуправе за потребе утврђивања пореза на имовину. Уколико је утврђена просечна цена квадратног метра пољопривредног земљишта у више граничних зона примениће се цена квадратног метра која је најповољнија за обвезника, односно вредност земљишта утврђује овлашћени судски вештак за послове пољопривреде, у складу са прописом којим се уређује поступак експропријације уколико није утврђена просечна цена у зони нити граничним зонама.

Висина накнаде утврђује се у износу од 50% вредности основице.

Поред тога, предлаже се да обавезу плаћања предметне накнаде решењем утврђује општинска, односно градска управа на чијој територији се налази пољопривредно земљиште, а да се плаћање врши у року од 15 дана од дана достављања решења.

Одредбама члана 47. овог закона уређени су случајеви у којима се не плаћа накнада, између осталог уведено је да се накнада не плаћа и у случају да се промена намене врши за изградњу објеката јавне намене у складу са програмом уређивања грађевинског земљишта када је обвезник плаћања Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, као и јавна предузећа чији су

оснивачи Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе.

Поред наведеног, предлаже се да приходи у висини од 60% припадају буџету Републике Србије, а у висини од 40% буџету јединице локалне самоуправе на чијој територији се налази пољопривредно земљиште чија се намена мења.

Уз чл. 49. – 55.

Уређују се накнада за промену намене и коришћење шума и шумског земљишта, и то накнада за промену намене шума и шумског земљишта и накнаде за коришћење шума и шумског земљишта.

Одредбом члана 50. дефинише се да је обвезник накнаде за промену намене шума и шумског земљишта лице на чији захтев се врши промена намене шума и шумског земљишта.

Основица предметне накнаде је вредност шуме и шумског земљишта утврђена у складу са законом којим се уређује поступак експропријације, коју утврђује стручна служба корисника или сопственика шума, односно овлашћени судски вештак за послове шумарства.

Висина накнаде дефинисана је као петострука вредност основице.

Поред тога, уређена су ослобођења од плаћања предметне накнаде, при чему је извршено и усклађивање са законом којим се уређује планирање и изградња а којим је прописано ослобођење од плаћања накнаде за промену намене шума и шумског земљишта када се врши изградња објеката од значаја за Републику Србију, као и за изградњу објеката јавне намене у складу са програмом уређивања грађевинског земљишта када је обвезник плаћања Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, као и јавна предузећа чији су оснивачи Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе.

Предлаже се да обавезу по основу ове накнаде утврђује министарство надлежно за послове шумарства решењем, а да се плаћање врши пре отпочињања крчења шума.

Приходи остварени по основу наплате предметне накнаде припадају буџету Републике Србије, а приходи остварени на територији аутономне покрајине припадају буџету аутономне покрајине.

Уз чл. 56.-68.

Овим одредбама уређене су накнаде за коришћење шума и шумског земљишта. Предложене су следеће накнаде за коришћење шума и шумског земљишта: накнада за коришћење дрвета и накнада за коришћење шумског земљишта у државној својини у нешумске намене.

Чланом 57. уређено је да је обвезник накнаде за коришћење дрвета корисник, односно сопственик шума и шумског земљишта.

Основица је вредност дрвних сортимената, према ценовнику корисника шума на шумском камионском путу, на који сагласност даје Влада, односно надлежни орган аутономне покрајине. Предложено је да се вредност дрвних сортимената за кориснике, односно сопственике шума, осим за физичка лица, обрачунава на основу количине посечених дрвних сортимената, а за физичка лица на основу количине дозначених дрвних сортимената.

Висина накнаде за коришћење дрвета утврђује применом стопе од 3% на основицу.

Обавезу утврђује сам обвезник на месечном нивоу а плаћање се врши до 15. у месецу за претходни месец. Међутим, у случају да је обвезник физичко лице обавеза се утврђује у поступку дознаке и плаћа пре сече.

Предлаже се ослобођење од плаћања накнаде за дрвне сортименте са површина на којима се врши санација штете у складу са санационим планом.

Приходи остварени наплатом предметне накнаде у висини од 70% припадају буџету Републике Србије, а у висини од 30% буџету јединице локалне самоуправе, а уколико се остварују на територији аутономне покрајине у висини од 70% припадају буџету аутономне покрајине, а у висини од 30% буџету јединице локалне самоуправе, која се налази на територији аутономне покрајине.

Одредбама чл. 63.-67. предлаже се уређење накнаде за коришћење шумског земљишта у државној својини у нешумске намене.

Дефинисано је да је обвезник накнаде лице којем је корисник шума и шумског земљишта шумско земљиште дао на коришћење у нешумске намене. Прецизирано је да се давањем у нешумске намене подразумева коришћење шумског земљишта за намене које нису у функцији газдовања шумама у складу са планским документима, за: геолошка истраживања, експлоатацију минералних сировина и минералне, полуминерализоване и изворске воде; постављање подземних и надземних објеката и водова комуналне и енергетске инфраструктуре, као и инфраструктуре за електронске комуникације; постављање објеката за обављање делатности, односно на други начин коришћење шумског земљишта у сврху обављања делатности; постављање објеката и коришћење земљишта за сопствене потребе физичких лица (викенд куће и окућнице које нису зидане и немају темељ); привез пловних објеката; коришћење шумских путева.

Чланом 64. предложено је да је основица предметне накнаде, у зависности од намене коришћења шумског земљишта у нешумске намене површина земљишта изражена у метрима квадратним (m^2), односно дужина изражена у m, број привеза, запремина изражена у метрима кубним (m^3), маса изражена у тонама (t), односно број возила.

Висина накнада за коришћење шумског земљишта у државној својини у нешумске намене, по појединачној намени коришћења, утврђене су у Прилогу 3, у Табелама 1. до 6. овог закона.

Дефинисано је да накнаду за коришћење шумског земљишта у државној својини у нешумске намене утврђује решењем корисник шума и шумског земљишта за календарску годину, а плаћање се врши аконтационо, у једнаким месечним ратама, до 15. у месецу за претходни месец и коначно по истеку године. Обвезницима који први пут започињу коришћење земљишта обавеза се утврђује решењем у року од 15 дана од дана закључивања уговора о коришћењу земљишта, сразмерно времену коришћења а плаћање утврђене обавезе врши се у року од 15 дана по истеку месеца. У случају коришћења шумских саобраћајница и шумског земљишта за одржавање трка и сличних манифестација, утврђивање се врши решењем а утврђена накнада плаћа пре отпочињања коришћења.

Поред тога, одредбама члана 68. предложено је да приходи остварени од ове накнаде у висини од 80% припадају кориснику шума и шумског земљишта а у висини од 20% буџету Републике Србије, односно буџету аутономне покрајине ако се шумско земљиште налази на територији аутономне покрајине, осим прихода остварених од коришћења шумских путева који 100% припадају кориснику шума.

Уз чл. 69.-73.

Уређена је накнада за коришћење ловостајем заштићених врста дивљачи.

Дефинисано је да је обвезник накнаде корисник ловишта, да је основица вредност планираног одстрела ловостајем заштићених врста дивљачи, осим вредности планираног одстрела фазана, за текућу ловну годину утврђена у складу са законом који уређује дивљач и ловство. Вредност планираног одстрела утврђује се према ценовнику који прописује Влада на предлог министарства у чијој су надлежности послови ловства.

Висина предметне накнаде утврђује се применом стопе од 10% на основицу.

Обавезу плаћања накнаде утврђује сам обвезник накнаде на годишњем нивоу, плаћање износа од 30% утврђене обавезе се врши најкасније до 15. априла текуће ловне

године, а плаћање износа од 70% утврђене обавезе врши се најкасније до 31. децембра текуће ловне године.

Такође, предложено је да приходи остварени наплатом ове накнаде припадају буџету Републике Србије, а приходи остварени на територији аутономне покрајине у висини од 30% припадају буџету Републике Србије, а у висини од 70% буџету аутономне покрајине.

Уз члан 74.

Уређују се врсте накнада за воде, и то: накнада за коришћење вода; накнада за извађени речни нанос; накнада за одводњавање; накнада за коришћење водних објеката и система и накнада за испуштене воде.

Уз чл. 75.-79.

Уређује се да је обвезник накнаде за коришћење вода лице које: воду захваћену из површинских и подземних вода користи за пиће, наводњавање, погонске, технолошке, комуналне и друге сличне намене; користи термалне воде на подручју које се не сматра бањом, као и лице које користи термалне воде на подручју које се сматра бањом, а није обвезник накнаде за природни лековити фактор; користи воду за узгој риба у рибњацима; врши снабдевање водом за пиће системом јавног водовода; захвата воду ради флаширања, односно захвата воду ради коришћења у финалном производу; користи воду за производњу електричне енергије за продају или за сопствене потребе.

Предлаже се да је основица предметне накнаде количина захваћене, односно испоручене воде изражена у метрима кубним (m^3), када постоје уређаји за мерење количине захваћене, односно испоручене воде, пројектовани капацитет захваћене воде на водозахвату изражен у метрима кубним (m^3), када не постоје уређаји за мерење количине захваћене воде, површина пољопривредног земљишта које се наводњава, изражена у хектарима (ha), када не постоји могућност мерења количине испоручене воде; површина топлководних рибњака и рибњака за спортски риболов изражена у хектарима (ha), када не постоји могућност мерења количине захваћене, односно испоручене воде. Основица за коришћење воде ради флаширања је количина продате флаширане воде изражена у литрима (l), односно количина воде у производу изражена у литрима (l); а у случају коришћења воде за производњу електричне енергије за продају или за сопствене потребе количина произведене електричне енергије на прагу хидроелектране или термоелектране изражена у киловат часовима (kWh).

Висина предметне накнаде предложена је у Прилогу 4. Табела 1. овог закона.

Чланом 78. дефинисано је да утврђивање предметне накнаде врши министарство у чијој су надлежности послови водопривреде, односно надлежни орган аутономне покрајине за територију аутономне покрајине решењем, на годишњем нивоу, као и да се обавеза плаћа аконтационо, месечно до 15-ог у месецу за претходни месец и коначно по истеку године уколико постоји разлика у односу на основицу накнаде на основу које је утврђена аконтација. Предложено је да лице које у току године отпочне први пут да користи воду, дужно је да органу надлежном за утврђивање накнаде, у року од 15 дана од дана почетка коришћења воде достави на прописаном обрасцу податке од значаја за утврђивање месечне аконтације накнаде.

Чланом 79. прописано је ослобођење од плаћања предметне накнаде за опште коришћење вода.

Уз чл. 80.- 84.

Уређује се да је обвезник накнаде за извађени речни нанос правно лице, односно предузетник који врши вађење речног наноса из лежишта на водном земљишту и на подручјима угроженим ерозијом.

Основица је количина изражена у метрима кубним извађеног речног наноса, а висина накнаде предложена је у Прилогу 4. Табела 2. овог закона.

Поред наведеног, дефинисано је да обавезу плаћања по основу предметне накнаде утврђује министарство надлежно за послове водопривреде, односно надлежни орган аутономне покрајине за територију аутономне покрајине решењем, а да се утврђена обавеза плаћа у року од 15 дана од дана достављања решења.

Чланом 84. уређено је да се накнада за извађени речни нанос не плаћа за количине извађеног речног наноса који се користе за изградњу и одржавање водних објеката за уређење водотока и заштиту од штетног дејства вода, које врши јавно водопривредно предузеће, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе.

Уз чл. 85.-89.

Уређује се да је обвезник накнаде за одводњавање власник, односно корисник земљишта и објеката на мелиорационом подручју, пољопривредног земљишта, осим трстика и мочваре, шумског и грађевинског земљишта, објекта, односно простора намењеног за обављање привредне и друге делатности, стамбеног објекта, саобраћајне инфраструктуре (путева, железница, лука, пристаништа, аеродрома и друго), и добара у општој употреби (паркови, тргови, улице и друго), изузев ако је одвођење вода уређено системом атмосферске канализације.

Предложено је да је основица површина земљишта изражена хектарима а за грађевинско земљиште под стамбеним и пословним објектима основица је површина земљишта изражена у метрима квадратним тог земљишта.

Висина накнаде предложена је у Прилогу 4. Табелама 4. - 7. овог закона.

Уређује се да предметну накнаду утврђује решењем, за календарску годину, надлежно јавно водопривредно предузеће које управља системима за одводњавање у јавној својини и иста се у случају да је обвезник правно лице плаћа у једнаким месечним аконтацијама, до 15-тог у месецу за претходни месец а у случају да је обвезник физичко лице плаћање се врши тромесечно, у року од 45 дана од дана почетка тромесечја.

Чланом 89. прописано је да је ослобођено од плаћања предметне накнаде грађевинско земљиште под пословним и стамбеним објектима, ако се плаћа накнада за одводњавање за пословни, односно стамбени објекат. Поред наведеног, ако је проглашена ванредна ситуација, Влада на предлог министарства у чијој су надлежности послови водопривреде може донети акт којим се обвезник ослобађа обавезе плаћања накнаде за одводњавање.

Уз чл. 90.-93.

Уређује се да је обвезник накнаде за коришћење водних објеката и система у јавној својини власник, односно корисник пољопривредног и шумског земљишта, индустријских и других објеката које водне објекте и системе у јавној својини користи за наводњавање, снабдевање водом индустрије, рибњака и других корисника, као и за друге потребе, као и лице које водне објекте и системе у јавној својини користи за одвођење отпадних вода из индустријских и других објеката, као и за друге намене.

Предложена основица накнаде за коришћење водних објеката и система у јавној својини је инсталисани капацитет, односно ангажовани капацитет за мерење количине испоручене воде, изражен у одговарајућој јединици мере.

Висина ове накнаде предложена је у Прилогу 4. Табелама 8. – 20. овог закона, а чланом 93. уређује се да обавезу плаћања предметне накнаде утврђује јавно водопривредно предузеће у чијој су надлежности послови управљања водним објектима и системима, решењем за календарску годину. Плаћање месечних аконтација се врши до 15-ог у месецу за претходни месец и коначно по истеку године уколико постоји разлика у односу на основицу накнаде на основу које је утврђена аконтација у току године.

Уз чл. 94.-97.

Овим члановима уређена је накнада за испуштене воде. Обвезник накнаде је лице које непосредно или посредно испушта отпадне воде у сопствену канализацију, водоток, канал, језеро, акумулацију и слично; врши сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних и атмосферских вода системом јавне канализације; односно производи електричну енергију у термоелектранама са отвореним - проточним системом за хлађење.

Основица накнаде за испуштену воду је количина испуштене воде изражена у метрима кубним (m^3), а изузетно ако обвезник нема мерне уређаје за мерење количине испуштене воде, основица за обрачун накнаде је произведена електрична енергија изражена у киловат-сатима (kWh). Висина накнаде за испуштену воду, прописана је у Прилогу 4. Табела 21. овог закона и повећава се када је реципијент заштићена област за 50% у случају када је реципијент зона санитарне заштите изворишта, односно за 25% када је реципијент водно тело намењено рекреацији.

Накнаду за испуштену воду утврђује министарство у чијој су надлежности послови водопривреде, односно надлежни орган аутономне покрајине за територију аутономне покрајине решењем, за календарску годину, а плаћа се, као аконтација, у једнаким месечним ратама, до 15. у месецу за претходни месец и коначно по истеку године уколико постоји разлика за уплату.

Уз члан 98.

Предлаже се да приходи остварени од накнада за воде припадају буџету Републике Србије, а да остварени приходи на територији аутономне покрајине припадају буџету аутономне покрајине.

Уз члан .99.

Уређују се врсте накнада за заштиту животне средине, и то: накнада за коришћење рибарског подручја, накнада за коришћење заштићеног подручја, накнада за сакупљање, коришћење и промет врста дивље флоре, фауне и гљива, накнаде за загађивање животне средине, накнада за заштиту и унапређивање животне средине, накнада за производе који после употребе постају посебни токови отпада, накнада за амбалажу или упакован производ и накнада за загађивање вода.

Уз чл. 100.-104.

Предлаже се прописивање накнаде за коришћење рибарског подручја. Уређује се обвезник накнаде - корисник рибарског подручја, основица - вредност дозволе за привредни риболов (утврђује корисник рибарског подручја уз сагласност министарства надлежног за заштиту и одрживо коришћење рибљег фонда), односно вредност дозволе за рекреативни риболов (утврђује министар надлежан за заштиту и одрживо коришћење рибљег фонда до 1. септембра текуће године за наредну годину), висина накнаде се плаћа у износу од 15% вредности дозволе за привредни риболов и 10% вредности дозволе за рекреативни риболов и исту утврђује обвезник за тромесечни период. Такође, предложено је да средства остварена од ове накнаде припадају буџету Републике Србије, а средства остварена на територији аутономне покрајине буџету аутономне покрајине.

Уз чл. 105.-110.

Предлаже се прописивање накнада за коришћење заштићеног подручја, под којом се подразумева коришћење за: обављање делатности у заштићеном подручју (делатност путничких агенција, тур-оператора, услуге резервације и пратеће активности; делатности ресторана и покретних угоститељских објеката; делатност трговине, занатских услуга; рударства; енергетике; саобраћаја и др.); постављање викендица и других некомерцијалних објеката за одмор у заштићеном подручју; употребу возила на

моторни погон на заштићеном подручју; одржавање туристичких, рекреативних, спортских и других манифестација и активности; коришћење имена и знака заштићеног подручја; посету заштићеном подручју, његовим деловима и објектима; заузеће простора за објекте који својим изгледом нарушавају својства заштићеног подручја, а који су у власништву правног лица, предузетника или физичког лица.

Уређује се да је обвезник накнаде корисник заштићеног подручја, односно лице које обавља послове или располаже непокретностима и другим стварима на заштићеном подручју, посећује заштићено подручје ради одмора, спорта, рекреације и сличних потреба и на други начин користи заштићено подручје. Основица и највиши износи предметне накнаде прописани су у Прилогу 5. овог закона, а управљач заштићеног подручја својим актом утврђује висину накнада.

Дефинише се да обавезу по основу ове накнаде решењем утврђује управљач заштићеног подручја за календарску годину, односно сразмерно периоду коришћења и иста се плаћа тромесечно, у року од 15 дана по истеку тромесечја. Утврђена обавеза за период коришћења краћи од календарске године, плаћа се месечно, у року од 15 дана по истеку месеца, док накнаде које се плаћају дневно, обвезник плаћа овлашћеном лицу управљача заштићеног подручја, приликом уласка у заштићено подручје. Поред тога предлажу се ослобођења од плаћања накнаде (нпр. физичка лица која живе у заштићеном подручју, запослени у заштићеном подручју, деца предшколског узраста, физичка лица са инвалидитетом и посебним потребама, пензионери са најнижим износом пензије). Дефинисано је да средства остварена наплатом ове накнаде припадају управљачу тог подручја.

Уз чл. 111. – 115.

Предлаже се прописивање накнаде за сакупљање, коришћење и промет заштићених врста дивље флоре, фауне и гљива, при чему се уређује да је обвезник накнаде лице које врши сакупљање коришћење и промет заштићених врста дивље флоре, фауне и гљива. Дефинисано је да је основица јединична вредност одобрених заштићених врста дивље флоре и гљива за сакупљање по килограму (kg), односно вредност одобрене дивље фауне за сакупљање по јединки (комад), коју утврђује министарство у чијој су надлежности послови заштите животне средине. Висина накнаде утврђује се у износу од 10% на основицу. Накнада се плаћа се након достављања обавештења, односно најкасније до издавања дозволе за сакупљање, коришћење и промет заштићених врста дивље флоре, фауне и гљива. Предвиђено је да средства остварена од накнаде за сакупљање, коришћење и промет заштићених врста дивље флоре, фауне и гљива припадају буџету Републике Србије.

Уз члан 116.

Предложене су врсте накнада за загађивање животне средине, и то: накнада за емисије SO₂, NO₂, прашкасте материје и произведени или одложени отпад, накнада за супстанце које оштећују озонски омотач и накнада за пластичне кесе.

Уз чл. 117.-124.

Уређује се да је обвезник накнаде за емисије SO₂, NO₂, прашкасте материје и произведени или одложени отпад правно или физичко лице које узрокује загађивање животне средине емисијама SO₂ и/или NO₂ и/или прашкастим материјама из постројења за које се издаје интегрисана дозвола, прашкастим материјама из асфалтних база и произвођач и/или одлагач неопасног индустријског отпада и опасног отпада за постројења за која се издаје интегрисана дозвола, као и јавна комунална предузећа, правна лица и предузетници, која управљају комуналним отпадом.

Дефинисано је да је основица годишња количина емисије у тонама. Висина накнаде утврђена је у Прилогу 6. овог закона. Обавезу плаћања ове накнаде обвезнику

решењем утврђује министарство у чијој су надлежности послови заштите животне средине за календарску годину. Обрачун обавезе плаћања накнаде за претходни обрачунски период врши се на основу података о годишњим количинама емисија у претходном обрачунском периоду и износа накнада за једну тону емисије и корективних подстицајних коефицијената, а извештај о годишњим количинама емисија обвезник накнаде доставља у Национални регистар извора загађивања, у прописаном року, за претходну годину. Даље, предложен је начин обрачунавања предметних накнада (према врсти, количини или особинама емисија следећих загађујућих материја. Појединачни извори емисије дефинисани су као технолошки процеси, индустријски погони, уређаји и објекти из којих се испуштају у ваздух: за SO₂ у количини већој од 100 kg годишње; за NO₂ у количини већој од 30 kg годишње; за прашкасте материје у количини већој од 10 kg годишње. За асфалтне базе примењује се емисиони фактор и износи 0,01% прашкастих материја примењених на укупну годишњу производњу. Такође је прописан израз за израчунавање накнада за емисије SO₂, NO₂ и прашкасте материје. Прописани су рокови за плаћања утврђене обавеза ове накнаде, и то 15 дана од дана достављања решења за накнаду чији је укупан износ мањи од 1.000.000 динара, у једнаким тромесечним ратама за накнаду чији је укупан износ већи од 1.000.000 динара, а мањи од 12.000.000 динара и месечно за накнаду чији је укупан износ већи од 12.000.000 динара.

Обвезник накнаде за загађивање животне средине има право на повраћај, односно смањење дела утврђене и плаћене накнаде за загађивање животне средине од постројења за која се издаје интегрисана дозвола ако интегрисану дозволу прибави пре рока утврђеног програмом усклађивања рада појединих грана са захтевима за издавање интегрисане дозволе; ако средства за која се врши повраћај, односно смањује накнада користи за реализацију програма прилагођавања рада постојећег постројења прописаним условима; ако се на основу извештаја инспекције о мерењу емисије утврди да је смањено загађивање животне средине испод прописаних граничних вредности, односно смањена количина произведеног или одложеног отпада.

Уз чл. 125. – 128.

Предлаже се прописивање накнаде за супстанце које оштећују озонски омотач, при чему се уређује да је обвезник накнаде увозник тих супстанци. Основица је количина увезене супстанце изражена у килограмима, на основу издате дозволе за увоз и података из јединствене царинске исправе. Висина накнаде предложена је у Прилогу б. овог закона. Поред тога, предлаже, се да обавезу решењем утврђује министарство надлежно за послове заштите животне средине најкасније у року од 30 дана од дана достављања јединствене царинске исправе, и иста се плаћа у року од 15 дана од дана достављања решења.

Уз чл. 129. – 132.

Уређује се накнада за пластичне кесе. Обвезник накнаде је произвођач, односно увозник пластичних кеса, осим биоразградивих кеса. Основица је количина произведених и/или увезених пластичних кеса стављених на тржиште Републике Србије, изражена у тонама, а висина накнаде предложена је у Прилогу б. овог закона. Обавезу утврђује решењем министарство у чијој су надлежности послови заштите животне средине, најкасније до 30. априла текуће године за претходну годину и обрачунава се према количини, врсти и саставу произведене, односно увезене пластичне кесе, односно према подацима из декларације о усаглашености производа са захтевима за стављање у промет, извештаја републичког инспектора за заштиту животне средине у складу са законом, дневне евиденције о произведеним, увезеним и извезеним пластичним кесама и годишњег извештаја о пластичним кесама стављеним на тржиште Републике Србије. Уређује се и обавеза обвезника да достави извештај о годишњим количинама

пластичних кеса стављеним на тржиште Републике Србије у Национални регистар извора загађивања средине до 31. марта текуће године за претходну годину.

Уз чл. 133.

Овим чланом је дефинисано да приходи остварени наплатом накнаде за загађивање животне средине, припадају буџету Републике Србије у висини од 60% и буџету јединице локалне самоуправе на чијој територији се налази загађивач у висини од 40%. Као изузетак предложена је припадност прихода средстава остварених од накнаде за загађивање животне средине у подручјима од посебног државног интереса. Предлаже се да та средства припадају буџету Републике Србије у висини од 80% и јединице локалне самоуправе у висини 20% на чијој територији се налази загађивач.

Уз чл. 134.-139.

Уређује се накнада за заштиту и унапређивање животне средине. Обвезник накнаде је правно лице и предузетник које обавља одређене активности које утичу на животну средину као и власник теретних возила, односно лица која обављају транспорт нафте и нафтних деривата, односно сировина, производа и полупроизвода хемијских и других опасних материја из индустрије или за индустрију на територији јединице локалне самоуправе са статусом угрожене животне средине на подручју од значаја за Републику Србију.

Дефинише се да је основица за активности које утичу на животну средину остварени приход од обављања одређених активности које утичу на животну средину. Основица за транспорт нафте и нафтних деривата, као и сировина, производа и полупроизвода хемијских и других опасних материја из индустрије на територији јединице локалне самоуправе са статусом угрожене животне средине на подручју од значаја за Републику Србију је носивост транспортног средства и количина терета приликом транспорта изражена у тонама. Висина накнаде прописана је у Прилогу 6, Табела 2. овог закона. Дефинише се да накнаду за заштиту и унапређивање животне средине утврђује орган јединице локалне самоуправе надлежан за утврђивање, контролу и наплату јавних прихода, решењем за календарску годину, на основу пријаве обвезника, а плаћање се врши у једнаким месечним ратама, у року од 15 дана по истеку месеца. Обвезник накнаде из члана 134. став 1. тачка 2. овог закона сам утврђује износ накнаде на основу прописане висине накнаде у Прилогу 6. Табела 2. овог закона, при чему плаћање врши пре преузимања, односно отпреме робе а пријаву подноси месечно надлежном органу. Уређено је да ако је једно лице обвезник плаћања накнаде по више основа укупан износ накнаде коју тај обвезник плаћа не може бити већи од 0,4% прихода из редовног пословања оствареног у претходној години. Поред тога, у ситуацији када обвезник плати накнаду у износу већем од 0,4% прихода из редовног пословања оствареног у претходној години, јединица локалне самоуправе на захтев обвезника утврђује износ више утврђене накнаде, односно износ који обвезник може користити за измирење утврђене накнаде у следећем периоду, сразмерно висини те накнаде у укупно утврђеном износу накнаде од стране свих јединица локалне самоуправе.

Средства остварена наплатом ове накнаде припадају јединици локалне самоуправе.

Уз чл. 140.- 147.

Овим одредбама уређују се врсте производа који после употребе постају посебни токови отпада, и то: гуме; батерије и акумулатори; минерална и синтетичка уља, осим базних минералних и синтетичких уља која се користе као сировина у производњи новог производа и мазива и уља која се не могу сакупити ради третмана; електрични и електронски производи чији рад зависи од електричне струје или електромагнетних поља, као и производи намењени за производњу, пренос и мерење струје и

електромагнетних поља, за коришћење код напона који не прелази 1000 V за наизменичну струју и 1500 V за једносмерну струју; возила категорије M1 или N1, моторно возило са три точка, осим моторних трицикала (категирија L5 - тешки трицикл), у складу са прописима који уређују безбедност саобраћаја на путевима; лекови који после истеклог рока остају у поседу и сакупљају се од грађана. Ова накнада плаћа се за стављање на тржиште тих производа на територију Републике Србије. Обвезник накнаде за производе који после употребе постају посебни токови отпада је произвођач и увозник производа који после употребе постају посебни токови отпада, а који те производе ставља на тржиште у Републици Србији или их користи као крајњи потрошач. Основица је количина увезених, односно произведених производа који после употребе постају посебни токови отпада, изражена у килограмима, односно комадима, односно проценту од плаћеног пореза на додату вредност (опрема ИТ технологије). Висина накнаде за производе који после употребе постају посебни токови отпада, утврђена је у Прилогу 7. Табела 1. до 6. овог закона и чини његов саставни део. Уређено је да накнаду обрачунава обвезник приликом првог стављања на тржиште тих производа, односно приликом увоза тих производа, а обавеза се плаћа тромесечно, у року од 15 дана по истеку календарског тромесечја. Утврђивање накнаде за производе који после употребе постају посебни токови отпада врши министарство надлежно за послове заштите животне средине решењем за календарску годину на основу Извештаја Агенције за заштиту животне средине. Обвезник накнаде, осим физичког лица, дужан је да води дневну евиденцију о количини и врсти произведених и увезених производа који после употребе постају посебни токови отпада и на основу тих података израђује годишњи извештај о количини и врсти произведених и увезених производа који после употребе постају посебни токови отпада стављених на тржиште Републике Србије.

Дефинисано је да се од плаћања накнаде ослободе произвођачи, односно увозници тих производа који представљају предмет донације или хуманитарне помоћи, за минерална и синтетичка уља, која се користе као сировина у производњи новог производа, односно која се користе као електроизолациона уља у процесу производње дистрибутивних и енергетских пригушница и трансформатора, капацитета преко 50 kV, уз достављање прописане документације.

Предлаже се да средства остварена од наплате ове накнаде припадају буџету Републике Србије.

Уз чл. 148.- 153.

Овим одредбама уређује се накнада за амбалажу или упакован производ који после употребе постаје амбалажни отпад. Дефинише се да је обвезник испоручилац, који први ставља у промет на територији Републике Србије амбалажу у коју се пакује производ на месту продаје крајњем кориснику, односно упакован производ. Основица је количина изражена у килограмима амбалаже стављене у промет, и зависи од врсте и састава амбалаже, намене амбалаже (једнократна и вишекратна), испуњености националних циљева за поновно искоришћење и рециклажу амбалажног отпада, у складу са прописом којим се утврђује план смањења амбалажног отпада. Висина ове накнаде обрачунава се према испуњености националних циљева управљања амбалажом и амбалажним отпадом, и то: општих циљева за поновно искоришћење и рециклажу амбалажног отпада без обзира на врсту амбалаже и специфичних циљева за рециклажу амбалажног отпада према врсти амбалаже, које чине збир накнаде за опште циљеве за поновно искоришћење и рециклажу амбалажног отпада и накнаде за специфичне циљеве за рециклажу по врстама амбалаже. Коефицијенти накнаде за поновно искоришћење и рециклажу, као и коефицијенти накнаде за рециклажу по врстама амбалаже, за 1kg амбалажног отпада, изражени у динарима, прописани су у Прилогу 7. Табела 7. овог закона. Ова накнада обрачунава се за амбалажу или упакован производ према врсти (папир/картон, пластика, стакло, метал, дрво и остало) и количини амбалаже, на сваку

компоненту амбалаже или упакованог производа која се може одвојити ручно или једноставним физичким путем, према намени амбалаже без обзира да ли се користи за једнократну или виšekратну употребу. Накнада се утврђује на основу годишњег извештаја о управљању амбалажом и амбалажним отпадом, у складу са законом којим се уређује амбалажа и амбалажни отпад. Предметну накнаду решењем утврђује министарство у чијој су надлежности послови животне средине, а плаћање се врши: за износ до 1.000.000 динара у року од 15 дана од дана достављања решења, а преко 1.000.000 динара у три једнаке месечне рате.

Дефинисано је ослобођење од плаћања ове накнаде за: упакован производ ако укупна количина амбалажних сировина коришћених за тај производ који се ставља у промет, у току једне календарске године не прелази количину од 1000 кг; амбалажу са дугим веком трајања и повратну амбалажу на коју се примењује кауцијски систем; извезену амбалажу или упакован производ, односно који је предмет поновног увоза, а за који је већ плаћена накнада по другим прописима; амбалажу или упакован производ увезен у некомерцијалне сврхе или који је физичко лице купило за сопствене потребе; амбалажу или упакован производ који се транспортује из иностранства у слободне зоне ради складиштења или ако се не врши његово препакивање; произведен, увезен или извезен амбалажни материјал који служи за даљу производњу амбалаже. Обвезник накнаде који је обавезу управљања амбалажним отпадом уговором пренео на оператера система за управљање амбалажним отпадом плаћа 80% од утврђене висине накнаде ако оператер није испунио националне циљеве, пропорционално количини амбалаже коју је ставио у промет.

Уређује се да средства остварена наплатом ове накнаде припадају буџету Републике Србије.

Уз чл. 154.- 164.

Уређује се накнада за загађивање вода која се плаћа за непосредно или посредно загађивање воде реципијента сразмерно степену загађености отпадне воде, односно друге материје којом се погоршава квалитет воде реципијента и погоршавају услови њеног коришћења. Обвезник је правно лице, предузетник, односно физичко лице које испушта отпадне воде којима се непосредно загађују воде реципијента или се погоршава њихов квалитет и услови његовог коришћења, укључујући лица која испуштају отпадне воде на основу водних дозвола или решења о обједињеним условима заштите животне средине (иррс дозволе, студије процене утицаја и др.), лица која при обављању комуналне делатности испуштају отпадне воде у систем јавне канализације или у септичке или сабирне јаме, у количини већој од 30 кубних метара (m^3) дневно, као и правна лица која испуштају санитарне и друге отпадне воде, а којима вода није испоручена путем објеката јавног снабдевања водом (водоводом); производи или увози минерална ђубрива, хемијска средства за заштиту биља и детерџенте на бази фосфата и ставља их у промет на тржиште на подручју Републике Србије.

Основица накнаде за загађивање вода је количина испуштене отпадне воде изражена у метрима кубним (m^3) и количина загађења изражена у килограмима (kg) у испуштеној отпадној води, односно количина изражена у килограмима (kg) азота, односно количина хемијског средстава за заштиту биља изражена у килограмима (kg), односно количина фосфата у детерџентима изражена у килограмима (kg) који су произведени или увезени на подручје Републике Србије.

Висина накнаде за непосредно загађивање вода је прописана у Прилогу 7 Табела 8.1, а висина накнаде за посредно загађивање прописана је у Прилогу 7. Табела 8.2.

Поред тога, уређује се да се накнада из накнаде за испуштање пројектоване количине пречишћене отпадне воде (П) и накнаде за испуштање отпадних вода у којима се загађујуће материје налазе изнад граничних вредности емисије – ГВЕ (Б) за одређени

привредни сектор, а обрачунава се према количини (m^3) испуштене отпадне воде и степену њеног загађења.

Дозвољено оптерећење рачуна се за следеће параметре: хемијска потрошња кисеоника (ХПК), биохемијска потрошња кисеоника у току првих пет дана култивације под одговарајућим условима (БПК₅), укупан азот (N_U), укупан фосфор (P_U), токсични метали (M_I).

Измерени средњи дневни проток отпадних вода на годишњем нивоу (Q_s), утврђује се на основу података о стварно испуштеној количини отпадне воде измерене на уређају за континуално мерење протока испуштене воде у реципијент, а уколико обвезник не врши мерење количина испуштених отпадних вода или измерена количина отпадне воде није у складу са билансом воде у технолошком процесу, утврђује се на основу података о количини захваћене или испоручене воде обвезнику.

Уређује се годишња висина накнаде за непосредно загађивање вода која се обрачунава, у складу са Прилогом 8. део 8.3. овог закона.

Дефинише се да предметну накнаду утврђује министарство надлежно за послове заштите животне средине решењем најкасније до 30. априла текуће године за претходну годину, на основу годишњег извештаја, који обвезник доставља Агенцији за заштиту животне средине до 31. марта текуће године, за претходну годину (уколико обвезник не достави податке накнада се обрачунава на основу извештаја републичког инспектора за заштиту животне средине). Плаћање се врши у једнаким месечним аконтацијама до 15. ог у месецу за претходни месец.

Обвезнику накнаде умањује се утврђена накнада за 50% у периоду изградње новог постројења или реконструкције постојећег постројења ради побољшања ефикасности процеса пречишћавања отпадних вода, као и да уколико обвезник не спроведе одговарајуће активности у периоду од 3 године, ретроактивно се обрачунава накнада до пуног износа, са роком плаћања од 90 дана.

Предложено је да средства остварена од накнаде за загађивање вода припадају буџету Републике Србије.

Уз чл. 165.- 179.

Овим одредбама уређују се накнаде за пловидбу и коришћење лука, пристаништа и објеката безбедности пловидбе на државном водном путу, и то: накнаде за коришћење лука и пристаништа (накнада за употребу обале; накнада за пристајање; лежарина) и накнаде за пловидбу и коришћење објеката безбедности пловидбе на државном водном путу (накнада за пловидбу државним водним путем; накнада за коришћење бродске преводнице на државном водном путу; накнада за коришћење зимовника на државном водном путу).

Обвезник накнаде за употребу обале је прималац или крцатељ чија се роба укрцава или искрцава у луци, односно пристаништу или привременом месту претовара, а ако је прималац или крцатељ страном правно лице обвезник накнаде је царински заступник, представништво тог правног лица које је регистровано у Републици Србији или друго правно лице које у име и за рачун страног правног лица сноси трошкове у Републици Србији. Дефинисано је да је у случају превоза путника обвезник туристички оператер који је организатор путовања, посредник у продаји туристичког путовања или друго правно лице које у име и за рачун страног правног лица сноси трошкове у Републици Србији. Основица је количина укрцане, односно искрцане робе изражена у тонама, а изузетно за шљунак, песак и камене агрегате је количина изражена у метрима кубним (m^3), за транспортне контејнере количина изражена у "TEU", а за путничка возила основица је број возила. Основица накнаде у путничком саобраћају је број укрцаних, односно искрцаних путника. Висина је прописана у прилогу 8. Табела 1. и 2. овог закона. Накнаду утврђује регулаторно тело за управљање лукама решењем, на основу пријаве коју обвезник подноси регулаторном телу најкасније 24 часа након

очекиваног доласка брода и иста се плаћа у року од 15 дана од достављања решења. Дефинисано је да се накнада за употребу обале која се плаћа за укрцавање или искрцавање утечњеног нафтног гаса и утечњеног природног гаса умањује за 30 %.

Одредбама чл. 170.-173. уређује се накнада за пристајање. Обвезник је власник или бродар који директно, односно индиректно користи луку, односно пристаниште или привремено претоварно место односно место у сврху укрцавања или искрцавања робе или путника, а за пристајање брода који вије страну заставу обвезник је агент брода, односно представништво привредног друштва које је уписани власник брода, а које је регистровано у Републици Србији. Дефинисана је основица накнаде за пристајање као носивост брода за самоходне бродове изражена у тонама (t), снага погонског мотора по киловату (kW) за потискиваче и тегљаче, као и време проведено у луци на укрцавању и/или искрцавању робе или путника, односно дужина брода преко свега изражена у метрима (m) за путничке бродове као и време проведено у луци или пристаништу. Висина накнаде је предложена у Прилогу 8. Табела 3. овог закона, а накнаду утврђује решењем регулаторно тело за управљање лукама, и иста се плаћа најкасније у року од 15 дана од дана достављања решења. Такође предлаже се да се накнада за пристајање умањује за 30% када се пловило снабдева утечњеним природним гасом као погонским горивом на терминалу за снабдевање брода погонским горивом.

Одредбама чл. 174.-177. уређује се накнада за лежарину. Дефинише се да је обвезник власник брода који директно, односно индиректно (преко другог пловила) користи луку, односно пристаниште у било коју другу сврху различиту од оне за коју се плаћа накнада за пристајање (када користи луку, односно пристаниште после завршетка обављања послова укрцавања, односно искрцавања робе на брод, након истека времена одређеног за боравак у луци или пристаништу путничког брода, при чему се путници не налазе на броду, борави у луци или пристаништу ван места које је одређено за укрцавање, односно искрцавање путника на путнички брод, или између две наутичке сезоне). Обвезник за брод који вије страну заставу је агент пловила, односно представништво привредног друштва које је уписани власник пловила, а које је регистровано у Републици Србији). Уређено је да је основица дужина брода изражена у метрима (m) и недељива 24 часа за сваки брод. Висина је утврђена у Прилогу 8. Табела 4. овог закона. Накнаду утврђује решењем регулаторно тело за управљање лукама и иста се плаћа најкасније у року од 15 дана од дана достављања решења. Поред тога, за путнички брод који користи луку, односно пристаниште у периоду између две наутичке сезоне, накнада се утврђује у износу од 33% од прописане висине накнаде.

Одредбама члана 178. уређено је да су од плаћања накнада за коришћење лука и пристаништа ослобођена домаћа јавна пловила, као и обвезник чија пловила бораве у луци, односно пристаништу услед више силе, док она траје; ради искрцавања бродоломаца или умрлих лица и њихових пратилаца; ради лекарске помоћи члановима посаде или путницима; ради гашења пожара; за пловила министарства надлежног за унутрашње послове ради обављања службених задатака, у случају када се пловило снабдева горивом на терминалу за снабдевање брода погонским горивом. Од обавезе плаћања накнаде за лежарину ослобођен је власник брода који се користи за потребе обављања одређених лучких делатности (боксажа пловила и слично) као и власник домаћег брода који користи одређено пристаниште за сопствене потребе или оперативну обалу у делу луке за стационарање тог брода током године под условом да добије сагласност регулаторног тела надлежног за управљање лукама за коришћење дела оперативне обале луке у ту сврху. Накнаде за коришћење лука и пристаништа не плаћају пловила за коришћење сидришта у лукама, односно пристаништима којима управљају оператери који су то право стекли у процесу приватизације, односно својинске трансформације.

Одредбама члана 179. овог закона уређено је да приходи остварени од накнада припадају регулаторном телу надлежном за управљање лукама до износа планираних

расхода утврђених годишњим финансијским планом тог регулаторног тела, а вишак изнад тог износа, укључујући и средства која нису утрошена на планиране расходе, припадају буџету Републике Србије, а да у случају када су одређени делови лучке инфраструктуре у својини лучког оператера, стечених приватизацијом, односно поступком својинске трансформације, регулаторно тело за управљање лукама део прихода који не може да буде мањи од 50% прихода који се остваре наплатом накнада у тој луци, односно пристаништу, уплаћује том лучком оператеру.

Уз чл. 180.- 185.

Дефинишу се накнаде за пловидбу и коришћење објеката безбедности пловидбе на државном водном путу. Уређује се да је обвезник плаћања власник пловила, агент пловила, односно представништво привредног друштва које је уписано као власник пловила, а које је регистровано у Републици Србији или бродар, а обвезник накнада за коришћење бродске преводнице на државном водном путу и накнада за коришћење зимовника на државном водном путу је корисник државних водних путева.

Основица за теретне (самоходне бродове, потиснице и тегљенице) је носивост теретног пловила изражена у тонама (t), а за потиснице, тегљаче, остала пловила која имају сопствени погон, нису теретни бродови и користе се у привредне сврхе као и за путничка пловила снага погонског мотора изражена у kW.

Висина ове накнаде предложена је у Прилогу 9. Табела 1.-3. овог закона. Предметне накнаде утврђује решењем министарство надлежно за послове саобраћаја, односно надлежни орган аутономне покрајине за пловидбу и коришћење објеката безбедности пловидбе на државном водном путу који се налази на територији аутономне покрајине, а плаћање се врши у року од 15. дана од дана уручења решења. Такође, дефинише се да се од обавезе плаћања ове накнаде ослобађа власник јавног и ратног пловила.

Уређује се да приходи остварени од накнада за пловидбу и коришћење објеката безбедности пловидбе на државном водном путу припадају буџету Републике Србије, односно буџету аутономне покрајине ако су наплаћени за коришћење државног водног пута на територији аутономне покрајине, односно за коришћење објеката безбедности пловидбе на државном водном путу на територији аутономне покрајине.

Уз чл. 186.- 214.

Овим одредбама уређују се накнаде за коришћење јавних путева, и то: накнада за ванредни превоз, накнада за постављање рекламних табли, рекламних паноа, уређаја за обавештавање или оглашавање поред јавног пута, односно на другом земљишту које користи управљач јавног пута, путарина, накнада за коришћење делова земљишног појаса јавног пута и другог земљишта које користи управљач јавног пута, накнада за постављање водовода, канализације, електричних водова, електронске комуникационе мреже и сл. на јавном путу и накнада за употребу државног пута за возила регистрована у иностранству.

Одредбама чл. 187.-190. уређују се накнаде за ванредни превоз (прекорачење дозвољене димензије, прекорачење дозвољене укупне масе, прекорачење дозвољеног осовинског оптерећења). Обвезник је лице коме је издата дозвола за обављање ванредног превоза у складу са законом којим су уређују јавни путеви. Основица накнаде за ванредни превоз је дужина релације изражена у километрима (km) коју возило прелази, са или без терета. Висина накнаде уређена је у Прилогу 10. Табела 1.- 6. овог закона. Дефинише се да обавезу плаћања по основу ове накнаде решењем утврђује управљач, и иста се плаћа пре отпочињања ванредног превоза, а најкасније у року од 15 дана од дана утврђивања висине накнаде. За возила или прикључна возила за која се издаје временска дозвола утврђује се годишња накнада, чија је висина прописана у Прилогу 10. Табела 7. овог закона. Поред тога, уређује се начин утврђивања накнада

када возило прекорачује више димензија, као и начин утврђивања накнаде за прекорачење укупне масе возила изнад 40t односно када је законом прописана мања дозвољена укупна маса возила или скупа возила и 44t за троосовинско моторно возило са двоосовинском или троосовинском полуприколицом када се превози 40-стопни ISO контејнер као комбинована превозна операција, начин обрачуна за прекорачења већа од 160 t, односно за превозе који се врше по једној дозволи за више идентичних превоза.

Накнада за постављање рекламних табли, рекламних паноа, уређаја за обавештавање или оглашавање поред јавног пута, односно на другом земљишту које користи управљач јавног пута уређује се одредбама чл. 191.-194. Обвезник је лице које користи државни пут за постављање рекламних табли, рекламних паноа, уређаја за обавештавање или оглашавање поред државног пута, односно на другом земљишту које користи управљач државног пута, односно лице које је поставило средство за оглашавање на основу плана постављања средстава за оглашавање, након спроведеног поступка јавног конкурса односно кроз реализацију пројекта јавно – приватног партнерства са елементом концесије за постављање огласних табли на улицама и општинским путевима, односно на другом земљишту које користи управљач улице или општинског пута. Основица накнаде је укупна површина свих страна за оглашавање постављене табле изражена у метрима квадратним (m²). Висина накнаде за постављање рекламних табли поред државног пута, прописана је у Прилогу 10. Табела 8. овог закона, а за постављање средстава за оглашавање поред односно на улицама и општинским путевима, односно на другом земљишту које користи управљач улице или општинског пута прописан је минималан износ накнаде у Прилогу 10. Табела 9. овог закона, с обзиром да се утврђује у поступку јавног оглашавања, односно кроз реализацију пројекта јавно приватног партнерства. Накнаду за постављање рекламних табли на државном путу утврђује управљач државног пута, уговором, а плаћање се врши у 12 једнаких месечних рата до 15. у месецу за претходни месец. Накнаду за постављање средстава за оглашавање на општинском путу или улици, утврђује јединица локалне самоуправе приликом закључивања уговора са обвезником накнаде по окончаном јавном конкурсном, односно уговора о јавно – приватном партнерству.

Путарина је уређена одредбама чл. 195.-201. Обвезник је власник моторног возила домаће, односно стране регистрације. Основица је дужина релације аутопута коју возило прелази изражена у километрима (km). Висина накнаде утврђена је у Прилогу 10. Табела 10. овог закона за један километар аутопута за возило I категорије, и за остале категорије возила висина путарине је одређена према утврђеним паритетима. Уређен је и начин обрачуна за затворени и отворени систем за наплату путарине. Дефинисано је такође, да се износ накнаде за одређену деоницу аутопута утврђује подзаконским актом управљача државног пута уз сагласност Владе, у складу са критеријума и висином накнаде из ст. 1. и 2. овог члана, како би се олакшала примена у пракси за утврђивање нових деоница аутопута. Путарина се плаћа на наплатним станицама управљача јавног пута за моторна возила домаће регистрације у динарима, а за моторна возила стране регистрације плаћа се у динарима, али се може платити и у еврима. Дефинисано је да се плаћање може вршити и куповином месечне и годишње претплатне карте, односно путем електронске наплате путарине (ЕНП), при чему се остварују одређени попусти при допуни уређаја за ЕНП, које опредељује управљач јавног пута у износу до 10%. Поред тога, уређено је да се путарина не плаћа за возила полиције, хитне помоћи; Војске Србије; ватрогасних јединица; возила под пратњом. По одобрењу Управљача јавног пута путарина се не плаћа за возила особа са утврђеним инвалидитетом, републичке инспекције за државне путеве и републичке инспекције за друмски саобраћај; привредних друштава и других правних лица, односно предузетника који обављају послове одржавања и заштите јавног пута за чије коришћење се плаћа путарина; која су у функцији организовања и контроле наплате путарине, за превоз лица и материјалних

добра у оквиру домаћих или међународних хуманитарних акција, возила међународних мировних мисија.

Одредбама чл. 202.-205. уређена је накнада за коришћење делова путног земљишта јавног пута и другог земљишта које користи управљач јавног пута. Обвезник је корисник тог земљишта. Дефинисано је да је основица метар квадратни (m²) путног земљишта у зависности од значаја пута, а које обвезник накнаде користи за приступ и изградњу објеката, осим домаћинства. Висина накнаде за коришћење путног земљишта државног пута и другог земљишта које користи управљач пута прописана је у Прилогу 10. Табела 11, и 11.1, а износ накнаде за коришћење путног земљишта општинског пута и улице и другог земљишта које користи управљач општинског пута и улице прописана је у Табели 12. овог закона, при чему је уређено да јединица локалне самоуправе прописује својим актом износ накнаде и олакшице за накнаде за општинске путеве и улице. Накнаду утврђује уговором управљач државног пута и плаћање се врши у уговореном року, односно за коришћење општинских путева и улица управљач општинске улице и пута решењем а иста се плаћа до 15.-ог у месецу за претходни месец (у 12 месечних рата).

Накнада за употребу државног пута за возила регистрована у иностранству уређена је одредбама чл. 206.-209. Обвезник је власник теретног возила, односно скупа возила и власник аутобуса регистрованих у иностранству који користе државни пут. Основица је бруто тонски километар, а за аутобусе је возило-километар при чему се приколица за превоз пртљага путника који путују аутобусом који вуче приколицу сматра саставним делом аутобуса. Утврђује се применом коефицијента за обрачун накнаде који је прописан у Прилогу 10. Табела 13. овог закона. Такође, уређује се да утврђивање накнаде врши царински орган на граничном прелазу или на другом месту на коме се врши надзор, као и ослобођења од плаћања исте.

Одредбама чл. 210.-214. уређена је накнада за постављање водовода, канализације, електричних водова, електронске комуникационе мреже и сл. на јавном путу. Обвезник накнаде је лице које користи јавни пут за постављање инсталација. Основица накнаде за постављање инсталација је дужина постављених инсталација изражена у метрима. Висина накнаде за постављање инсталација у зависности од пречника (ширине) и врсте инсталација на државном путу прописана је у Прилогу 10. Табела 14. а највиши износ накнаде за постављање инсталација на општинском путу и улици прописана је у Прилогу 10. Табела 15, при чему је дефинисано да јединица локалне самоуправе прописује својим актом износ накнаде и олакшице за плаћање накнаде за општинске путеве и улице. Утврђивање накнаде за постављање инсталација утврђује управљач јавног пута, приликом закључивања уговора са обвезником накнаде. Накнада за постављање инсталација на општинском путу или улици утврђује се решењем управљача општинског пута и улице. Дефинисано је да се накнада плаћа у роковима утврђеним уговором, односно решењем.

Уређено је да приходи остварени од накнада за коришћење путева, за коришћење државног пута припадају управљачу државног пута, а приходи од накнада остварених за коришћење општинског пута и улице припадају управљачима тих путева и улица.

Уз чл. 215. - 235.

Уређују се накнаде за коришћење јавне железничке инфраструктуре, и то накнада за прикључење индустријског колосека на јавну железничку инфраструктуру, накнада за привремено коришћење пословног простора и постављање рекламних табли, рекламних паноа, уређаја за сликовно обавештавање или оглашавање у заштитном пружном појасу, и на другом земљишту и објектима, које користи управљач јавне железничке инфраструктуре; накнада за привремено коришћење земљишног делова земљишта железничког подручја поред железничких пруга и другог земљишта које користи управљач јавне железничке инфраструктуре; накнада за конституисање права

службености пролаза и накнада за постављање телекомуникационе опреме на земљишту и објектима које користи управљач јавне железничке инфраструктуре.

Дефинисана је накнада за прикључење индустријског колосека на јавну железничку инфраструктуру и с тим у вези уређује се да је обвезник накнаде власник индустријске железнице, односно индустријског колосека, а висина је прописана у Прилогу 11. Табела 1. Накнаду утврђује решењем управљач јавне железничке инфраструктуре, а плаћање се врши у року од 15 дана од дана достављања решења.

Утврђује се накнада за привремено коришћење пословног простора и постављање рекламних табли, рекламних панова, уређаја за сликовно обавештавање или оглашавање у заштитном пружном појасу, односно на другом земљишту и објектима које користи управљач јавне железничке инфраструктуре. Уређује се да је обвезник правно или физичко лице које поставља рекламне табле, рекламне панове, уређаје за сликовно обавештавање или оглашавање. Основица је површина простора изражена у метрима квадратним. Висина накнаде прописана је у Прилогу 11. Табела 2. овог закона. Накнаду утврђује решењем управљач јавне железничке инфраструктуре, за месечни период, а плаћање се врши у року од 15. дана по истеку месеца.

Дефинише се накнада за привремено коришћење делова земљишног појаса поред железничких пруга. Уређује се да је обвезник правно или физичко лице које привремено користи делове земљишта железничког подручја поред железничких пруга и другог земљишта које користи управљач јавне железничке инфраструктуре. Основица накнаде је површина коришћеног дела земљишта железничког подручја изражена у метрима квадратним. Висина накнаде за привремено коришћење делова земљишта железничког подручја, у зависности од намене објеката, и локације прописана је у Прилогу 11. Табела 3. овог закона. Накнаду утврђује решењем управљач јавне железничке инфраструктуре, за месечни период, а плаћање се врши у року од 15. дана по истеку месеца.

Уређује се накнада за конституисање права службености пролаза. Обвезник је управљач комуналне инфраструктуре у случајевима изградње, реконструкције, адаптације и санације комуналне инфраструктуре, односно управљач индустријске железнице и управљач индустријског колосека у случајевима изградње и реконструкције инфраструктуре индустријске железнице и индустријског колосека. Основица је дужина изражена у метрима (m), а основица за пратеће објекте и монтажне уређаје је површина изражена у метрима квадратним. Висина накнаде у зависности од пречника вода, као и места постављања вода (кроз труп пруге, односно паралелно са пругом у пружном појасу, односно изнад пруге), односно површине пратећег објекта, дата је у Прилогу 11. Табела 4.1. до 4.3. Накнада се утврђује решењем управљача јавне железничке инфраструктуре за календарску годину, а плаћа се у року од 15 дана од дана достављања решења.

Дефинише се накнада за постављање телекомуникационе опреме на земљишту и објектима које користи управљач јавне железничке инфраструктуре. Обвезник накнаде је правно лице које је власник телекомуникационе опреме. Основица је појединачни уређај, односно за смештај контејнера површина земљишта изражена у метрима квадратним, односно за стуб висина изражена у метрима. Висина накнаде у зависности од врсте уређаја, површине контејнера, дужине стуба, локације и места монтаже прописана је у Прилогу 11. Табеле 5.1. до 5.4. овог закона. Накнаду утврђује решењем управљач јавне железничке инфраструктуре, за месечни период, а плаћање се врши у року од 15 дана по истеку месеца.

Дефинисано је да приходи остварени од накнада за коришћење јавне железничке инфраструктуре припадају управљачу јавне железничке инфраструктуре.

Уз чл. 236. – 242.

Овим одредбама се уређују врсте накнада за коришћење јавне површине, и то накнада за коришћење простора на јавној површини у пословне и друге сврхе, осим ради

продаје штампе, књига и других публикација, производа старих и уметничких заната и домаће радиности; накнада за коришћење јавне површине за оглашавање за сопствене потребе и за потребе других лица, као и за коришћење површине и објекта за оглашавање за сопствене потребе и за потребе других лица којим се врши непосредни утицај на расположивост квалитет или неку другу особину јавне површине, за које дозволу издаје надлежни орган јединице локалне самоуправе; накнада за коришћење јавне површине по основу заузећа грађевинским материјалом и за извођење грађевинских радова и изградњу. Дефинише се појам јавне површине и прецизира шта се подразумева под заузећем јавне површине. Обвезник накнаде је корисник јавне површине. Основица је површина коришћеног простора изражена у метрима квадратним. Највиши износ накнаде за коришћење јавне површине прописан је у Прилогу 12 овог закона, а уређено је да се актом јединице локалне самоуправе у зависности од времена коришћења простора, зоне у којој се налази простор који се користи, уколико је зона утврђена актом јединице локалне самоуправе, као и техничко-употребних карактеристика објекта утврђује висина накнаде, као и олакшице, начин достављања и садржај података о коришћењу јавне површине надлежном органу који утврђује обавезу плаћања накнаде. Накнаду утврђује орган јединице локалне самоуправе надлежан за утврђивање, контролу и наплату јавних прихода решењем. Дефинише се и да се накнада по основу заузећа јавне површине грађевинским материјалом и за извођење грађевинских радова увећава за 100% ако инвеститор продужи дозвољени рок за заузимање јавне површине. Плаћање накнаде се врши до 15. у месецу за претходни месец, а за месеце за које је обавеза доспела у моменту уручења решења у року од 15 дана од дана достављања решења. Уређено је и да накнаду за коришћење јавних површина не плаћају директни и индиректни корисници буџетских средстава, као и да се накнада за коришћење јавних површина по основу заузећа грађевинским материјалом и за извођење грађевинских радова не плаћа ако се раскопавање, односно заузимање јавне површине врши због изградње, реконструкције коловоза, тротоара или друге јавне саобраћајне површине, као и приликом извођења радова јавних комуналних предузећа у сврху довођења објеката у функцију. Приходи остварени од накнаде за коришћење јавних површина припадају буџету јединица локалне самоуправе.

Уз чл.243. – 248.

Уређује се накнада за коришћење природног лековитог фактора. Дефинише се да је обвезник накнаде лице лице које, у складу са законом који уређује бање, има право да користи природни лековити фактор у бањи у сврху превенције, лечења и рехабилитације, као и у оквиру обављања угоститељске делатности у смислу закона који уређује туризам осим лица које за коришћење природног лековитог фактора плаћа накнаду лицу које врши испоруку термалне и минералне воде. Уређује се дужност обвезника накнаде да прибави и стави у функцију мерне инструменте ради контроле утрошене количине воде са природним лековитим фактором, у року од 6 месеци од дана ступања на снагу овог закона. Основица је количина захваћене воде изражена у метрима кубним. Висина накнаде прописана је у Прилогу 13. овог закона. За количину природног лековитог фактора коју обвезник накнаде користи за превенцију, лечење и рехабилитацију пацијената висина накнаде умањује се за 20%. Утврђивање накнаде врши надлежни орган јединице локалне самоуправе, решењем, за календарску годину а плаћање се врши аконтационо у једнаким тромесечним ратама у року од 15 дана по истеку тромесечја. Уређена је и обавеза за новог обвезника да достави податке од значја за утврђивање аконтације накнаде за плаћање, као и обавеза свих обвезника предметне накнаде да доставе до 31. јануара текуће године податке о утрошеној количини природног лековитог фактора органу надлежном за утврђивање накнаде. Средства која се остваре наплатом ове накнаде припадају буџету јединице локалне самоуправе.

Уз чл.249. – 254.

Уређује се накнада за коришћење туристичког простора. Дефинише се појам туристичког простора. Обвезник је лице, које користи туристички простор. Под коришћењем туристичког простора подразумева се коришћење посебно уређених терена за поједине намене коришћења (паркирање, рекреација, спорт, постављање реклама, постављање забавних објеката, и друго); постављање привремених објеката за угоститељство, туризам и трговину; улазак у туристички простор. Поред тога, уређује се да обвезник накнаде за коришћење туристичког простора, по истом основу не може бити и обвезник накнаде за коришћење заштићеног подручја, односно обвезник накнаде за коришћење јавних површина. Основица је површина објекта изражена у метрима квадратним (m^2), посетилац, возило. Утврђује се висина накнаде за коришћење туристичког простор у распону износа и иста је прописана у Прилогу 14. овог закона, као и да управљач туристичког простора доноси одлуку којом одређује предмет накнаде, начин плаћања, као и висину накнаде, са основицом за обрачун, у распону утврђених износа. Утврђивање накнаде за месечни или годишњи период врши управљач туристичког простора, решењем, а утврђена обавеза се плаћа у року од 15 дана од дана достављања решења. Накнада за коришћење туристичког простора која се плаћа приликом уласка у туристички простор, обвезник накнаде плаћа овлашћеном лицу управљача туристичког простора, на начин који својом одлуком ближе прописује управљач туристичког простора (нпр. на основу издатог одговарајућег рачуна, односно улазнице на улазним местима, односно информативним пунктовима, информативним центрима или на други начин). Накнаде за коришћење туристичког простора ослобађају се: физичка лица која су запослена на територији туристичког простора, која обављају послове или врше службене радње у туристичком простору; деца до 7 година старости; особе са инвалидитетом као и пратилац тих особа; пензионери са најнижим износом пензије у смислу закона којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање; корисници услуге смештаја у угоститељском објекту за смештај, у коме делатност обавља управљач туристичког простора. Дефинише се да приходи остварени од накнаде за коришћење туристичког простора припадају управљачу туристичког простора.

Уз чл.255. – 266.

Овим одредбама уређују се накнаде за електронске комуникације, и то: накнаде за коришћење нумерације и накнада за коришћење радио-фреквенција.

Обвезник накнаде за коришћење нумерације је лице, које је у складу са законом који уређује област електронских комуникација стекло право коришћења нумерације. Начин обрачуна висине накнаде прописује се у Прилогу 15. овог закона. Утврђивање накнаде врши регулаторна агенција надлежна за област електронских комуникација решењем за календарску годину, а плаћање утврђене накнаде се врши у року од 15 дана од дана достављања решења. Оператор ималац дозволе за коришћење нумерације, који започне обављање делатности електронских комуникација у току пословне године плаћа накнаду за коришћење нумерације за ту годину на основу података о додељеним и коришћеним бројевима и адресама, односно од доделе нумерације у тој години, на дан 31. децембра године за коју се накнада плаћа, сразмерно периоду обављања делатности електронских комуникација.

Висина накнаде утврђује се према прописаним критеријума: врста комуникационе мреже, појединачно додељени кодови, врста услуга, подаци о додељеним и коришћеним бројевима и адресама на дан 31. децембра године, која претходи години за коју се накнада плаћа. Дефинисано је да оператори воде попис коришћених бројева и адреса и исти достављају регулаторној агенцији најмање једном годишње и то до 31. јануара текуће године са стањем на дан 31. децембра претходне године, као и на захтев регулаторне агенције.

Накнаде за коришћење радио-фреквенција су: накнада за коришћење радио-фреквенције у радиодифузној служби; накнада за коришћење радио-фреквенције у мобилној и фиксној служби; накнада за коришћење радио-фреквенције за сателитску радио-станицу и накнада за коришћење радио-фреквенције за друге радио-станице. Обвезник накнаде је лице које је стекло право коришћења радио-фреквенција. Начин обрачуна висине накнаде прописује се у Прилогу 16. овог закона. Утврђивање накнаде за коришћење радио-фреквенција врши регулаторна агенција решењем за календарску годину, а плаћање утврђене накнаде се врши у року од 15 дана од дана достављања решења. Поред тога, накнада за привремено коришћење радио-фреквенције плаћа се у висини од 20% од висине годишње накнаде за коришћење радио-фреквенције. Уређено је да накнаду за коришћење радио-фреквенција не плаћају радио аматери, хитна медицинска помоћ, здравствене установе, Црвени крст Србије, службе противградне одбране, горска служба спасавања; ргани одбране и безбедности, као и службе за хитне интервенције, за коришћење радио-фреквенције у опсезима који су Планом намене одређени искључиво за њихово коришћење; оператори којима је стратешким документом утврђена обавеза да развијају иницијалну мрежу за тестирање нових технологија.

Приходи остварени од накнада за електронске комуникације припадају буџету Републике Србије, односно буџету аутономне покрајине за приходе од накнада које плаћају оператори електронских комуникационих мрежа и услуга са територије аутономне покрајине.

Уз члан 267.

Прилози који су одштампани уз овај закони чине његов саставни део.

Уз члан 268.

Дефинисано је да се накнаде утврђене овим законом уплаћују на прописане рачуне за уплату јавних прихода, са изузетком прихода од накнада за коришћење шумског земљишта у државној својини у нешумске намене, накнада за коришћење заштићеног подручја, приход од накнада за коришћење лука и пристаништа, приход од накнада за коришћење јавних путева, приход од накнада за коришћење јавне железничке инфраструктуре и приход од накнада за коришћење туристичког простора уплаћује се на рачун корисника шума и шумског земљишта, управљача, односно регулаторног тела.

Уз члан 269.

Уређено је поступање у случају да обвезник накнаде, у целости или делимично, није платио накнаду у року прописаном овим законом – слање опомене, садржај и поступање.

Уз члан 270.

Дефинише се могућност одлагања плаћања дуговане накнаде, на захтев обвезника, као и услови које треба да испуни обвезник за одлагање плаћања, рок на који се може одобрити одлагање плаћања, начин одлагања плаћања и одређује овлашћено лице за одлучивање о одлагању плаћања.

Уз члан 271.

Уређује се да у погледу поступка утврђивања, контроле, наплате, повраћаја, принудне наплате, застарелости и осталог што није прописано овим законом сходно примењују прописи којима се уређује порески поступак и пореска администрација, осим ако утврђивање накнада врше јавна предузећа, корисници шума и шумског земљишта, Регулаторно тело надлежно за управљање лукама, Регулаторна агенција, управљачи заштићеног подручја, управљачи јавног пута, управљачи јавне железничке инфраструктуре, управљачи туристичког простора примењују се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак, а на поступак принудне наплате примењују се

одредбе закона којим се уређује извршни поступак. Такође, уређује да се на поступак утврђивања, контроле и наплате накнаде који спроводи орган јединице локалне самоуправе надлежан за утврђивање, наплату и контролу јавних прихода, врши у складу са одредбама закона којим се уређују порески поступак и пореска администрација.

Уз члан 272.

Дефинише се да правно лице које је надлежно за утврђивање накнаде води евиденцију обвезника накнаде, задужење по основу обавезе плаћања накнаде, уплате накнаде по обвезницима накнаде, као и другим подацима који се односе на плаћање накнаде.

Уз члан 273.

Уређује се да се врши усклађивање висине динарских износа накнада датих у прилозима који су саставни део овог закона, годишње, са годишњим индексом потрошачких цена, који објављује републички орган надлежан за послове статистике, као и изузеци од усклађивања висине накнада.

Уз члан 274.

Предлажу се казнене одредбе за непоштовање одредаба овог закона за правно лице и одговорно лице у правном лицу, предузетника и физичко лице обвезника накнаде.

Уз члан 275.

Предлаже се да се обавезе које су настале, а нису плаћене до дана ступања на снагу овог закона, по основу накнада које су настале, измире у складу са прописима који су били на снази у време настанка обавезе, као и да ће се поступци утврђивања, наплате и контроле накнада који су започети до дана ступања на снагу овог закона, окончати по прописима по којима су започети.

Уз чл. 276.

Дефинишу се рокови за доношење подзаконских аката које је потребно донети на основу овог закона, и уређује да се до почетка примене овог закона примењују подзаконски акти донети на основу закона који даном почетка примене овог закона престају да важе, ако нису у супротности са овим законом.

Уз члан 277.

Уређује да даном почетка примене овог закона престају да важе одредбе закона којима су прописане накнаде за коришћење јавних добара, као и подзаконски акти донети на основу тих закона којима су ближе уређене накнаде за коришћење јавних добара.

Уз члан 278.

Уређује се да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије, а примењиваће се од 1. јануара 2019. године, осим одредаба одредаба чл. 154.-164. овог закона које ће се примењивати од 1.1.2021. године. Такође, уређује да ће се одредбе члана 28. ст. 1-4, чл. 36-40 и члана 41. ст. 1. и 2. овог закона примењивати од дана ступања на снагу подзаконских аката које доноси министар у чијој су надлежности послови енергетике, а којим се ближе прописују садржина и облик обрасца пријаве за евиденцију, односно месечног и годишњег обрачуна количина енергије/енергената испоручених потрошачима или стављених у промет на територији Републике Србије, односно увезеног на територију Републике

Србије, обрасца месечног и годишњег обрачуна обавезе плаћања накнаде, обрасца извештаја о уплати, као и начин достављања ових образаца.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Разматрање и доношење овог закона по хитном поступку предлаже се у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине (пречишћен текст - „Службени гласник РС”, број 20/12).

Доношење овог закона по хитном поступку неопходно је да би се омогућило органима, јединицама локалне самоуправе, као и другим лицима која су овлашћена за утврђивање накнада да, у складу са овим законом, благовремено припреме, донесу и објаве одговарајућа подзаконска акта, за утврђивање накнада почев за 2019. годину.

Недоношење овог закона по хитном поступку могло би да има штетне последице у погледу третмана обвезника на територији Републике Србије који би био неуједначен, транспарентности, односно могућности предвиђања трошкова пословања по основу накнада, као и рационалности коришћења јавних добара.

VI. АНАЛИЗА ЕФЕКТА

Примена овог закона требало би да допринесе транспарентности система јавних прихода, као и да обезбеди предвидивост трошкова пословања привреди. Убудуће накнаде за коришћење јавних добара могу се увести само овим законом, што пружа правну сигурност привредним субјектима. Прецизиран је предмет плаћања накнада, начин утврђивања и плаћања, утврђена висина накнада, односно прецизиран минимални износ накнада за оне накнаде код којих се висина накнаде за коришћење јавног добра утврђује у поступку јавног оглашавања, или је законом утврђен максималан износ који се може платити за коришћење одређеног јавног добра, при чему се даје право јединици локалне самоуправе да утврди висину накнаде на основу критеријума који су прецизирани овим законом.

1. На кога ће и како ће највероватније утицати решења у закону

Закон ће нарочито имати утицај на:

- привредне субјекте који су обвезници накнаде за коришћење ресурса и резерви минералних сировина по основу коришћења угљендиоксида, јер се омогућава коришћење по том основу, а самим тим и наплата накнаде. Наиме, издвојен је угљендиоксид из групе угљоводоника у течном и гасовитом стању (нафта и гас) и осталих природних гасова, и за исти утврђена примерена основица и висина накнаде;

- привредне субјекте који су обвезници накнаде по основу коришћења минералних сировина (металичних и неметаличних) када се спроводе поступци прераде (пиро, хидро, електрометалуршке поступке), имајући у виду да је овим законом утврђено да је основица за утврђивање накнаде нето приход (до сада је та основица коришћена

само за пиро прераду обвезника који су имали сопствену топионицу) у смислу смањења трошкова;

- енергетске субјекте – обвезнике накнаде за биогорива, јер се врши укидање накнаде за биогорива, која је прописана Законом о енергетици, али се тренутно није наплаћивала (јер није била утврђена њена висина), у смислу смањења потенцијалних трошкова које би имали по том основу;

- енергетске субјекте – обвезнике накнаде за обавезне резерве природног гаса јер се врши укидање предметне накнаде која је прописана Законом о енергетици (“Службени гласни РС“, број 145/14) али се није утврђивала и плаћала. у смислу смањења потенцијалних трошкова које би имали по том основу;

- обвезнике накнаде за унапређење енергетске ефикасности, имајући у виду да је уведена нова накнада која ће утицати на повећање трошкова;

- лица која врше промену намене пољопривредног земљишта, с обзиром да је проширен предмет плаћања ове накнаде на целокупно пољопривредно земљиште (предмет плаћања накнаде у складу са важећим прописом је обрадиво пољопривредно земљиште), што ће евентуално утицати на повећање трошкова у делу који до сада није био предмет плаћања накнаде. Поред тога изменом основице накнаде за промену намене пољопривредног земљишта са тржишне вредности земљишта на основицу пореза на имовину, поједностављен је начин утврђивања и плаћања те накнаде, омогућено брже и ефикасније утврђивање накнаде, као и предвидивост трошкова, имајући у виду да је основица унапред позната;

- кориснике шума и шумског земљишта чија се намена мења, с обзиром да је смањена висина накнаде за промену намене шума и шумског земљишта (са десетоструке на петоструку вредност основице);

- обвезнике накнаде шума и шумског земљишта у државној својини у нешумске намене, као и на физичка и правна лица која део својих активности, једнократно или у континуитету обављају у шуми или на шумском земљишту, с обзиром да се овим законом таксативно прописују нешумске намене за које се може користити шумско земљиште, као и јединичне цене износа накнаде која се плаћа утврђене на основу реалних трошкова, што би утицало на смањење трошкова по основу предметне накнаде;

- на буџет Републике Србије, односно аутономне покрајине, с обзиром да је део накнаде (20%) за коришћење шума и шумског земљишта у државној својини које су до сада наплаћивали управљачи шума, приход буџета. Такође, на приход буџета ће утицати и промена припадности прихода код накнада за електронске комуникације које су до сада припадале Регулаторној агенцији за електронске комуникације;

- кориснике ловишта посебне намене, с обзиром да је уједначена висина накнаде за ловишта посебне намене и опште намене на проценат од 10% од вредности планираног одстрела ловостајем заштићених врста дивљачи за текућу ловну годину, (до сада је стопа за ловишта посебне намене износила 5%);

- обвезнике накнаде за коришћење термалних вода, имајући у виду да је отклоњена могућност дуплог наплаћивања накнаде за коришћење термалне воде, тако што је уређено да је обвезник лице које користи термалне воде на подручју које се не сматра бањом, а није обвезник накнаде за природни лековити фактор;

- обвезнике накнаде за коришћење водних објеката и водних система, имајући у виду да се бришу основи за плаћање накнаде за пловидбу каналима Дунав-Тиса-Дунав, као и по основу бродских преводница, како би се избегло плаћање те накнаде по истом основу по коме се плаћа накнада за пловидбу и коришћење објеката безбедности пловидбе на државном водном путу;

- привредне субјекте који користе заштићена подручја по основу постављања кошница, тако што је уређено ослобођење за те сврхе;

- обвезнике накнаде за заштиту и унапређивање животне средине (правна лица и физичка лица) тако што је укинута плаћање предметне накнаде по основу права својине на непокретности, односно закупа, односно коришћења непокретности;

- обвезнике накнаде за прекомерно коришћење јавног пута, његовог дела или путног објекта која је прописана Законом о путевима („Сл. гласник РС” бр. 43/18) али се није наплаћивала (нису били уређени основни елементи имајући у виду да се иста укида па се смањују потенцијални трошкови по основу предметне накнаде;

- обвезнике накнаде за коришћење комерцијалних објеката којима је омогућен приступ са јавног пута, која је прописана Законом о путевима (“Службени гласник РС”, број 41/18) имајући у виду да се иста укида па се смањују потенцијални трошкови по основу предметне накнаде;

- на буџет јединица локалне самоуправе с обзиром да је накнада за коришћење природног лековитог фактора до сада наплаћивана само од стране појединих јединица локалне самоуправе, а да је овим законом створен основ за наплату овога прихода за све на чијој територији се користи природни лековити фактор.

2. Трошкови које ће примена Закона изазвати код грађана и привреде, посебно малих и средњих предузећа

У односу на досадашње обавезе које су грађани и привреда имали у погледу врста накнада, овим законом се уводи нова накнада за унапређивање енергетске ефикасности, која ће утицати на повећање трошкова обвезника ове накнаде. Остале накнаде у погледу износа остају на досадашњем нивоу или се умањују у односу на постојеће стање (као нпр. накнада за промену намене шума и шумског земљишта, накнада за коришћење земљишта у државној својини у шумској намени), па не би требало да додатно оптерете грађане и привреду.

3. Да ли су позитивне последице доношења закона такве да оправдавају трошкове које ће он створити?

Доношење закона не ствара никакве додатне трошкове, а утицаће позитивно на привреду и грађане, имајући у виду да ће једном законом бити прописане све накнаде за коришћење јавних добара што ће обезбедити предвидивост трошкова пословања. Додатне трошкове које ће грађани и привреда имати због увођења накнаде за унапређивање енергетске ефикасности биће надокнађени кроз смањење потрошње енергије у приватном и комерцијалном сектору, повећању конкурентности индустрије и повећању стандарда грађана, односно доприноси смањењу негативних ефеката сектора енергетике на животну средину. Такође, имајући у виду циљеве програма финансирања активности и мера унапређења ефикасног коришћења енергије, активности усмерене на остваривање уштеде енергије требало би да доведу до уписаности привредних субјеката. С тим у вези, позитивни ефекти би требали да буду већи од трошкова које ће примена предметне накнаде проузроковати.

4. Да ли се законом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција?

Овим законом се не утиче на стварање нових привредних субјеката на тржишту и на тржишну конкуренцију.

5. Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о закону?

У поступку израде Закона одржана је јавна расправа, у периоду од 3. јануара до 20. марта 2018. године, у оквиру које је одржано више округлих столова на којима су учествовали представници заинтересованих субјеката.

Радна група за израду закона разматрала је све пристигле коментаре и сугестије и прихватила и у текст Закона уградила сугестије и предлоге који су оцењени као прихватљиви у односу на циљ Закона.

б) Које ће се мере током примене Закона предузети да би се остварило оно што се доношењем Закона намерава?

Министарство финансија је надлежно за спровођење овог закона, за његову уједначену примену на територији Републике Србије, као и за давање мишљења у вези његове примене.

Посебно истичемо, да ће се периодичним публикавањем Билтена службених објашњења и стручних мишљења за примену финансијских прописа, као и на други погодан начин, додатно обезбедити транспарентност, информисаност и доступност информацијама, како би се и на овај начин допринело остваривању циљева постављених доношењем закона.